

De Twee Kwartieren

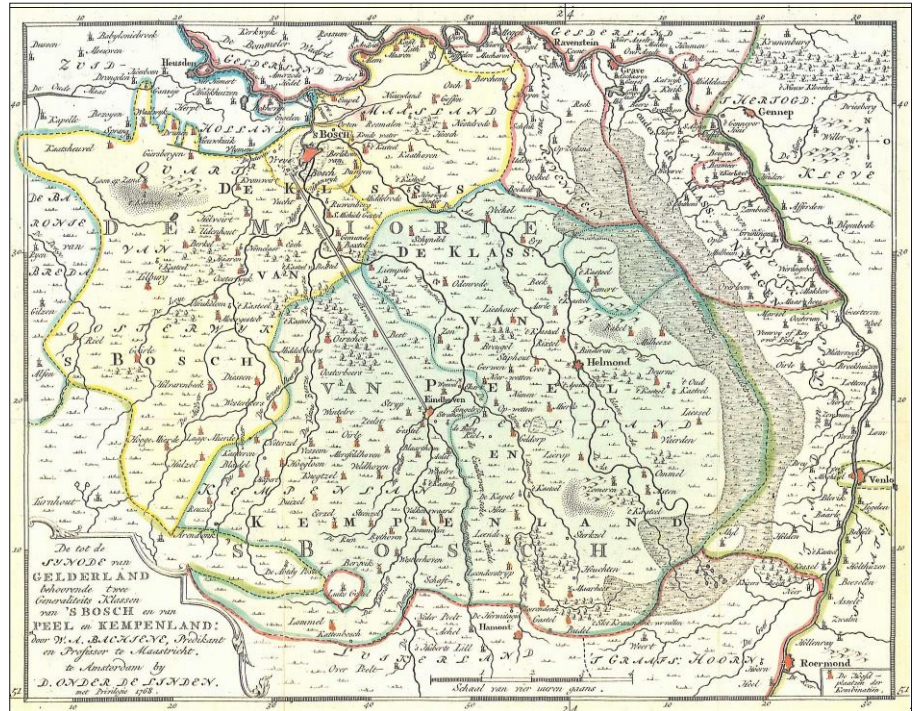
Genealogisch tijdschrift voor Kempen- en Peelland

Haverkamp en Begemann

Literatuur en Genealogie 11:
De tuinen van Buitenzorg

Fouten in de Burgerlijke Stand
(2): de valse grootouders

Paleografie: het lezen van
Duitse documenten (9)

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Afdeling Kempen- en Peelland

Inhoudsopgave

3	Van de voorzitter	40	Paleografie: het lezen van Duitse documenten (deel 9) de transcriptie
4	Bestuur en bestuursvergaderingen		
5	Cursussen in 2022, afdelingsbibliotheek en lezingen	42	www.uitdeoudekoektrommel.com - encyclopedie voor de genealoog
10	Terugblik op ledenactiviteiten		
15	Paleografie: het lezen van Duitse documenten (deel 9)	43	Fouten in de Burgerlijke Stand (2): de valse grootouders
20	Haverkamp Begemann	46	Bibliotheek aanwinsten boeken
27	Literatuur & Genealogie 11: De tuinen van Buitenzorg van Jan Brokken	48	Het spoor bijster
		49	Publiceren in De Twee Kwartieren
35	Mijn genealogische zoektocht, van bierviltje tot het 'splintertje' (deel 6)	50	Bestuur van de afdeling Kempen- en Peelland
		50	Voor ondersteuning en advies
36	Mijn DNA/ALIAS onderzoek - op zoek naar de 'connectie' met de naam Van Cronenborch in Oirschot	50	Mutaties ledenlijst
		50	Digitaal zoeken in en om onze regio

Copyright © 2021 NGV-afdeling Kempen- en Peelland

Overname van artikelen in overleg met de redactie met bronvermelding.

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 februari**

Voor informatie of voor het plaatsen van een advertentie neemt u contact op met de redactie.

De redactie: Anton Neggers, Theo van Rooijen en Peter Roosenboom

Eindredactie en vormgeving: Peter Roosenboom

Redactieadres: e-mailadres: redactie-kpl@ngv.nl postadres: Langakker 29 5283 TE BOXTEL

De Twee Kwartieren wordt vormgegeven met het DTPpakket Scribus in lettertype Corbel 10pts

ISSN:2589-6210

Van de voorzitter

De wereld verandert snel. Een oud spreekwoord uit de Kempen luidt: Vruuger haon keinder snotbèlle, nou hebbe snotbèlle keinder. In 1974 bezocht ik voor het eerst het Rijksarchief in Noord-Brabant. In de statige studiezaal met aan weerszijde metershoge boekenkasten was plaats voor negen bezoekers, die aan tafel koffie kregen gepresenteerd van een heuse koffiejuffrouw. Voor alle archiefstukken die je wilde inzien moest je een formulier invullen en in een bakje leggen, om vervolgens af te wachten wanneer de dienstdoende ambtenaar het nuttig achtte uit zijn stoel omhoog te komen om de aanvraag te honoreren. Als je naar zijn zin te vaak een aanvraag indiende liet hij het formulier rustig een uurtje liggen. Historisch onderzoek was eerbiedwaardig werk, dat had tijd nodig en daaraan had je als onderzoeker je tempo maar aan te passen.

Anton Neggers

Tegenwoordig ontmoet ik veel genealogen die nog nooit een archief hebben bezocht. Met de oneindige bron aan informatie op internet weten ze in korte tijd indrukwekkende stambomen te construeren zonder dat ze hun huis

hoeven te verlaten. En dat is dan weer een geluk in een tijdperk van lockdowns en corona toegangscodes.

De Nederlandse Genealogische Vereniging stamt uit de tijd van het eerbiedwaardig onderzoek. In het verenigingscentrum heerste dezelfde plechtige sfeer als in het archief, het verenigingstijdschrift had een deftige Latijnse naam en in de Algemene Vergadering sprak men elkaar aan met geachte afgevaardigde en meneer de voorzitter. Waarmee ik niet gezegd wil hebben dat dat allemaal verkeerd is.

Na de crisis van de afgelopen maanden kijkt de NGV gelukkig weer met goede moed vooruit. Er moet veel gebeuren, aan de bestuurscultuur, de structuur van de vereniging, de strategie moet worden herijkt en daarvoor moet de existentiële discussie 'waartoe zijn wij (als NGV) op aarde?' opnieuw worden beantwoord.

Maar nog meer is het voorbestaan van elke vereniging afhankelijk van haar leden. En dus pleit ik ervoor om bij het beantwoorden van alle strategische vragen één doel voor ogen te houden: de werving van nieuwe (en vooral ook jonge) leden. Het is dan ook belangrijk dat we met die doelgroep in contact komen. Dat we hun mening horen, hun behoeften peilen, en manieren vinden om ze bij de NGV te betrekken. Misschien moet daar nog veel meer voor op de schop, maar wat moet, dat moet.

't Is wèl lul, mèr 't praot toch.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergadert op 9 december 2021 en op 13 januari en 3 maart 2022.

Heb je onderwerpen waarvan je wilt dat het Bestuur die bespreekt, stuur die dan naar de [secretaris](#).

Bestuursbesluiten tot en met oktober 2021

De workshop **Zoeken op de website het BHIC** vindt plaats op dinsdag 22 maart 2022 van 20-22 uur.

* * *

Onderzoek cursus aan huis voor klein aantal **Paleografecursisten** bij onvoldoende aanmeldingen.

* * *

Aanmelden verplicht bij het secretariaat voor de lezing van 9 november **Op zoek naar ... Heinrich**.

* * *

Conceptplan en begroting **Belgiëdag Familiegeschiedenis** worden goedgekeurd.

* * *

Toekomst KPL-cursussen onderwerp volgende vergadering.

* * *

De cursus **Aldfaer** wordt geannuleerd vanwege te weinig aanmeldingen.

* * *

De in november geplande stamboomcafé's Veldhoven en Geldrop gaan wegens corona niet door. Tot nader order worden er nog geen nieuwe gepland.

Cursussen in 2022. afdelingsbibliotheek en lezingen

De cursuscoördinator is het bestuurslid [Ria van Dingenen](#) (2e secretaris).

Hopelijk kunnen we in het voorjaar weer enigszins normaal cursussen gaan geven, uiteraard met inachtneming van de dan heersende veiligheidsregels.

Het maximum aantal deelnemers voor een cursus is 10, de cursus gaat door bij minimaal 7 deelnemers.

Het cursusbedrag is gebaseerd op het kostendekkend zijn van een cursus. **Niet-leden betalen een toeslag.**

Je kunt je aanmelden via [het secretariaat](#).

Na aanmelding krijgen de deelnemers bij de bevestiging een cursuscode. Als het minimum aantal deelnemers bereikt is, krijgt u nader bericht over de betaling en dergelijke. Betalingen via **NL73 INGB 0589 6198 02** ten name van Penningmeester NGV; vermeld altijd minimaal KPL en de cursuscode.

Bij voldoende aanmeldingen zijn de volgende cursussen mogelijk:

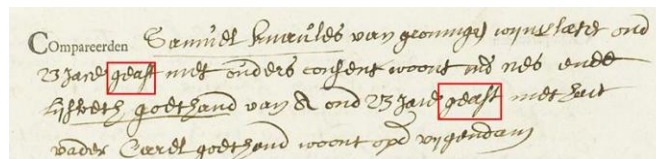
Aldfaer I

KPL-lid € 37; niet-lid € 55)

voor beginners, op vier donderdagmiddagen, 13.30 - 16.30 uur.

Cursusleider Johan van Hassel

ALDFAER

Paleografie

(KPL-lid €51; niet-lid €75) geef aan: beginner of gevorderde; het grootste aantal telt.

Op 5 maandagmiddagen

Cursusleider Ben Bal

GensDataPro

(KPL-lid € 37; niet-lid € 57)

Op vier donderdagmiddagen,

Cursusleider: André Van Damme

Stamboonderzoek voor beginners

De cursus **Genealogie I** (voor beginners) is uitgebreider (vijf in plaats van drie avonden) en wordt als **Stamboonderzoek voor Beginners** aangeboden door de Volksuniversiteit Eindhoven in samenwerking met het RHCe en de afdeling Kempen- en Peelland van de NGV. De docent is wel dezelfde gebleven, namelijk onze voorzitter Anton

Neggers. Data in 2022 nog niet bekend.
Alle informatie over deze cursus, kosten en aanmelding staat op: de website van de [Volksuniversiteit Eindhoven](#)

Deze cursus is ook ideaal als opfriscursus!

Je kunt je belangstelling voor deze cursussen via het [secretariaat](#) duidelijk maken. Dan word je als een der eersten door de cursuscoördinator geïnformeerd.

Bibliotheek

Een aantal leden heeft nog boeken in huis. Inleveren in 't Trefpunt is hopelijk in het najaar weer mogelijk. Neem alsjeblieft contact op met de [bibliotheecaris](#).

Zoeken in de catalogus van onze bibliotheek op de NGV-website

Het zoeken naar boeken gaat als volgt: ga naar de NGV-site [www.ngv.nl](#).

Kies voor de linkertegel Digitale Collecties en klik op **Collecties**. Klik op de knop **Catalogus KPL**.

Vervolgens in het menu **Zoek** onderaan de gegevens

invullen.

Je kunt ook de zoekfunctie [Zoek](#) rechtsboven gebruiken.

Leden voor leden: vacatures in het bestuur

Er is door het vertrek van Astrid Magielse een **vacature in het Bestuur**. Leden die mee willen denken wat de afdeling in deze coronatijd kan betekenen, worden opgeroepen zich te melden [bij de secretaris](#).

Ons bestuurslid Co van het Groenewoud heeft aangegeven per april 2022 na 16 jaar zijn **bestuurslidmaatschap** te beëindigen. Hij heeft als taken onder andere webredacteur, en het voeren van de ledenadministratie. Wil je misschien een of meer van zijn taken overnemen? Co zal je graag inwijden. Neem dan met hem via [de mail](#) contact op.

Lezingen

Omdat nagenoeg iedereen zijn twee vaccinaties heeft ontvangen, is een doorgaan onder RIVM-regels zeer wel mogelijk.

Alle lezingen vinden met inachtneming van de dan geldende coronaregels plaats in zaal 2 van 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 LX EINDHOVEN. Zaal open 19.30 uur, begin lezing 20.00 uur.

• Wil je een lezing bezoeken? Meld je dan voor de betreffende lezing aan op secretaris-kpl@ngv.nl.

Lezing tijdens de Nieuwjaarsbijeenkomst

zaterdag 8 januari 2022 . Tijdstip 13.30-16.00 u. in zaal 1

Dr. Mienke te Hennepe is conservator van het Boerhave-museum. Mienke te Hennepe (1975) studeerde medische biologie en sociologie van de wetenschap aan de Universiteit van Amsterdam. Ze promoveerde in 2007 aan de Universiteit Maastricht op een onderzoek naar medische afbeeldingen van de huid in de negentiende eeuw. Voor haar proefschrift 'Depicting Skin: Visual culture in nineteenth-century medicine' ontving ze een Erasmus Studieprijs.

Sinds 2006 werkt Mienke als conservator medische collecties bij Rijksmuseum Boerhaave. Ze ontwikkelde tentoon-

stellingen over onderwerpen als de huid, gewicht, de mond, medische afbeeldingen, geneesmiddelen en voedsel-innovaties. Ze doet onderzoek naar het zieke en gezonde lichaam in objecten van de negentiende en twintigste eeuw, ethische vraagstukken rond geneeskunde in musea, en de verbeelding van ziekte in diverse media, met name de fotografie.

Onderwerp van de lezing zal zijn: "Geneeskunde in de voorgaande eeuwen en de invloed daarvan op de stamboom".

Lezing februari

dinsdag 8 februari 2022. Tijdstip 20.00 - 22.00 in zaal 2

Thema: Psychiatrische voorouders

Marita van Brussel, antropologe en historisch onderzoeker, gaat in haar lezing in op de psychiatrie in het verleden. Met een accent op de voorouder in de psychiatrie. Een voorouder die van elders afkomstig overlijdt in Coudewater, Vught, Venray of in de Rijkspsieliatrische Inrichting (RPI) in Eindhoven. Of elders in het land in een van de vele inrichtingen. Wie kent het niet en wat moet je er van denken?

Voor nadere informatie bezoek de website van Marita met veel informatie: over de historische psychiatrie. En daarnaast over het oude Zeelst, nu een wijk van Veldhoven. Ze geeft tips voor genealogen en veel mooie verhalen over genealogie in Brabant: <http://vruger.nl>

Webinar en digitale lezingen

Op ons Youtubekanaal detweekwartieren@gmail.com zijn nu drie videoproducties beschikbaar. Deze video's zijn openbaar en voor iedereen te bekijken. Het zijn:

Webinar stamboomonderzoek

Dit is onze eerste eigen productie met een introductie op het opzetten van je stamboom. Er is inmiddels een vervolg op deze video in voorbereiding.

Te bekijken via [deze link in uw browser](#)

Digitale lezing Open Archieven

Eind maart was de digitale lezing van Bob Coret over Open Archieven. Nog steeds te volgen op [deze weblink](#).

Digitale lezing Kadaster Archiefviewer

In mei presenteerden we de digitale lezing van Arnout van Erp over de Kadaster Archiefviewer. Zeer aanbevolen voor degenen die in het kadaster zoeken, zowel in de archieven als via het abonnement op de Archiefviewer van onze afdeling. (Zie hieronder voor nadere informatie over het gebruik van ons abonnement).

Voor het volgen van de lezing ga [naar deze weblink](#).

Gratis toegang tot het kadaster voor onze leden

Vanaf 1 juni heeft NGV-afdeling Kempen- en Peelland een eigen Kadaster Archiefviewer-account! Met dit account kunt u als lid van onze afdeling kosteloos vanuit huis historisch onderzoek doen in de Kadastrale archieven. Het Kadaster geeft informatie over de percelen, de eigenaren en de landmetingen van 1832 tot heden.

Hoe werkt het?

Het abonnement wordt beheerd door bestuurslid Carola van Balkom. Wanneer u interesse hebt, stuurt u een e-mail

naar publicrelations-kpl@ngv.nl. In die mail vermeldt u uw naam en lidmaatschapsnummer. U krijgt vervolgens een mail terug met daarin de inloggegevens voor de Kadaster Archiefviewer. Omdat het bestuur nog geen inzicht heeft in de populariteit van dit aanbod, krijgt u de toegang voor één week. Mochten er al aanmeldingen vóór de uwe zijn, dan komt u automatisch op de wachtlijst te staan en ontvangt u bericht wanneer u aan de beurt bent en toegang krijgt.

bron foto: GEN. magazine CBG

Inloggegevens en handleiding

Bij de e-mail met de inloggegevens vindt u ook informatie over hoe u kunt inloggen, een korte uitleg over de Kadaster Archiefviewer en de Algemene Voorwaarden.

Zie ook: <https://www.kadaster.nl>

Belgiëdag Familiegesciedenis

De voorbereidingen voor de Belgiëdag Familiegesciedenis, gepland op 14 mei 2022, zijn in volle gang.

Heb je vragen, opmerkingen suggesties aan de werkgroep Belgiëdag: belgiedag-kpl@ngv.nl

Belgiëdag - Familiegesciedenis

NGV-afdeling Kempen- en Peelland organiseert op 14 mei 2022 een evenement voor haar leden en belangstellenden die op zoek zijn naar voorouders en verwanten in België. Met veel deskundigen uit België en Nederland. Er zijn 20 informatiestands en 's morgens en 's middags een lezing over stamboonderzoek in België.

Informatie:
werkgroep Belgiëdag-Familiegesciedenis
belgiedag-kpl@ngv.nl

Datum: zaterdag 14 mei 2022
Tijd: 10.00 - 16.00
Plaats: wijkcentrum 't Trefpunt
Belgiëplein 20
Eindhoven 5628XJ
Toegang gratis

NGV - afdeling Kempen- en Peelland

Een onderdeel is een speciaal nummer van DTK dat gedrukt gaat worden. Dit zal uitgereikt worden aan de bezoekers van de dag. In dit nummer zullen uiteraard artikelen verschijnen met handreikingen voor het onderzoek in België. Maar er is volop ruimte voor de eigen ervaringen van onze leden met het zoeken in België. Wat heb je gevonden? Tegen welke hindernissen liep je aan? Welke slimme opsporingen waren succesvol? Deel je ervaringen. Richt je artikel vóór april 2022 aan redactie-kpl@ngv.nl

Lezing Martijn Spruit, 14 september 2021

Nog wel op anderhalve meter afstand en met verplichte aanmelding vooraf voerde de eerste lezing in meer dan anderhalf jaar ons naar bronnen voor onderzoek naar personen in de Tweede Wereldoorlog en, na de pauze, naar bronnen voor onderzoek naar criminele voorouders. Of, in de woorden van de spreker, Martijn Spruit, informatie-specialist en functionaris gegevensbescherming bij het CBG, personen in de oorlog en boeven in de familie. Met het programma "Familiegeschiedenis in de buurt" kwam het CBG al naar de mensen toe en ook deze lezing is bedoeld om kennis dichterbij te brengen en te delen, aan de hand van afbeeldingen en anekdotes.

Oorlogsbronnen

Kenmerkend voor de Tweede Wereldoorlog was het, vanaf 1941 verplichte, persoonsbewijs, bedacht door ene Lentz en vrijwel onmogelijk na te maken. Dit lukte pas vanaf 1944 met hulp van de Engelsen. Van een persoonsbewijs bestonden altijd twee exemplaren, een in bezit van de betreffende persoon en een afschrift dat in een centraal archief, Huize Kleykamp, werd bewaard.

In 1944 werd Huize Kleykamp door de geallieerden gebom-

bardeerd met de bedoeling de kopieën te vernietigen. Bij het bombardement bleef evenwel ongeveer 80% van de kopieën, opgeborgen in metalen kasten, gespaard. In 1953 zijn deze kopieën nog gebruikt bij het identificeren, aan de hand van de vingerafdruk, van de slachtoffers van de watersnoodramp.

In 1973 is het materiaal, waarschijnlijk op last van de staat en bij gebrek aan historisch besef, alsnog grotendeels vernietigd. Slechts 1000 – 1500 stuks zijn als voorbeeld bewaard gebleven. Het grootste deel van de persoonsbewijzen die resteren van de Tweede Wereldoorlog ligt dus bij mensen thuis.

Spruit roept op er vooral zuinig op te zijn, want het zijn zeldzame documenten die op Marktplaats honderd tot tweehonderd euro per stuk opbrengen. Er is zelfs een website over te vinden www.persoonsbewijzen.nl met informatie en voorbeelden op alfabet.

Een ander voorbeeld van een document uit de Tweede Wereldoorlog is het lidmaatschapsboekje van de NSB. Hoewel er een Amsterdamse lijst op internet rondzwerft, is de lijst met lidmaatschappen van de NSB nog geheim; het NIOD is hier wel mee bezig. De vraag is hoe de informatie op een verantwoorde manier openbaar kan worden gemaakt. Net zoals niet iedereen in het verzet heeft

gezeten is niet iedereen met een vlekje per definitie 100% fout.

Ook uit de Tweede Wereldoorlog stammen de zogenaamde Rode-Kruiskaartjes. Veel kennis over de daarbij gebruikte stempels en afkortingen is verloren gegaan. De kaartjes zijn op naam met grafvermelding, bijvoorbeeld "deceased KZ" of "gedood door uitgeworpen voedselpakket".

De doodsoorzaak valt onder het medisch beroepsgeheim en wordt alleen bekend gemaakt indien dat nodig is voor intergenerationeel onderzoek. Spruit adviseert daarom op zoek te gaan in de gemeente naar een eigen bron, zoals het "register ingezetenen".

Via www.tresoar.nl is informatie over onderduikers in Friesland te vinden.

Voor indiensttreding bij de politie, en voor wie zijn baan wilde behouden, was vanaf 1941-1942 een verklaring vereist dat de betrokkene geen joodse (groot)ouders had. Deze Politie Kwartierstaten bevatten soms foto's. Het CBG is bezig met het digitaliseren van 25.000-30.000 stuks.

Opmerking tussendoor: persoonskaart; P.B. en nummer in adresvak = nummer persoonsbewijs. V47 betekent: meegenomen in de volkstelling van 1947.

Spruit laat een voorbeeld van een Kwartierstaat Binnenlandse Zaken zien; ook hier vermelding dat geen sprake is van joodse voorouders. Elk stempeltje op de kaart betekent "is gecontroleerd". Voorbeeld SS Kwartierstaat, Jeugd-

storm Kwartierstaat. Wie een vraag heeft kan een e-mail sturen naar het Nationaal Archief met het verzoek een bepaald NSB-dossier in te zien.

Spruit laat Rode-Kruiskaarten zien. Deze bevatten, naast de oorzaak van overlijden (bijvoorbeeld ten gevolge van een bombardement) veel informatie.

Zie WieWasWie en de website CBG.

Op last van de geallieerden zijn in heel Duitsland aktes van in de periode 1939-1945 overleden buitenlanders gekopieerd. Deze zijn alle gedigitaliseerd. Redelijk vaak wordt de doodsoorzaak vermeld (niet afgedekt). Ook huwelijksaktes (vanaf ongeveer 1930) zijn sinds een paar maanden openbaar. Zie ook het [project "oorlogslevens"](#) van het Nationaal Archief (zeer uitgebreid, wordt bij voortduring aangevuld). Niet openbaar zijn geboorteaktes (vanaf 1901), wel is informatie via e-mail op te vragen. Een restcategorie betreft onder andere het bewijs van Nederlandschap.

Interessant en controversieel is de collectie Calmeyer. De lijst Calmeyer vermeldde joodse Nederlanders. Op basis van de lijst werden mensen vervolgd en getransporteerd maar soms ook niet op transport gezet, namelijk wanneer zij "minder joods waren gemaakt". Inzage van de uitgebreide, rommelige dossiers is alleen mogelijk op aanvraag en onder toezicht.

Een andere interessante bron is het Politieblad. Dit is eigenlijk niet meer dan een mededelingenblad. In het blad

werden lijsten met gezochte joden gepubliceerd, af en toe met een fotootje.

Foto's zijn ook te vinden via www.joodsmonument.nl en www.struikelstenen.nl.

Veel informatie over slachtoffers van het nazisme, inclusief de onder dwang tewerkgestelden, is te vinden in het centrale Duitse archief op www.arolsen-archives.org (lastig navigeren op deze site).

Na de pauze:

Bronnen van onderzoek naar criminele voorouders

Lokale bronnen zijn vaak al beschikbaar maar alleen in heel specifieke gevallen interessant.

Bronnen:

Het Politieblad, was in 1854-1947 een oproepenblad en daarna een intern mededelingenblad.

Blokhuispoort Leeuwarden, huis van bewaring.

Zie Delpher, Politieblad, maar ga ook naar archieven van de huizen van bewaring, zeker ook voor de gemaakte foto's.

Geheimregister van foto's van gevangenen laatste kwart 19e eeuw "[gevangen in glas](#)", zie [Tresoar, Alle Friezen](#).

Informatie over Veenhuizen is te vinden via de website www.alledrenten.nl; de volledige dossiers zijn in het archief in Assen in te zien (Spruit laat voorbeelden zien).

Het Centraal Archief Bijzondere rechtspleging bevat onderzoeken naar ten minste 600.000 personen verdacht

van samenwerking met de Duitse bezetter, verraad, NSB-lidmaatschap of het in dienst treden bij het Duitse leger. Deze informatie is niet zonder meer openbaar. Inzage en overname gegevens bij het Centraal Archief enkel met potlood op papier. Nog geen besluit hoe al deze gegevens te digitaliseren. Van alle voorkomende namen moet worden uitgezocht wie nog in leven is en wie overleden is. Uitstel openbaarmaking is geen afstel, de kans dat de gegevens alsnog openbaar worden neemt toe.

Het Algemeen Politieblad (1852) is een enorm uitdijend archief met steeds meer banden per jaar. Het Politieblad werd een keer per twee weken gedrukt en naar alle gemeenten in Nederland gestuurd. Drie volledige sets zijn bewaard gebleven.

Over veldwachters werd gepubliceerd als ze kwamen, naar een andere gemeente gingen (enzovoorts.) en ook als ze een gratificatie kregen.

De opmerking "gepasporteerd" duidt erop dat een militair legaal uit dienst is gegaan.

Gesignaleerde personen zijn personen, die worden gezocht. Uitgezette vreemdelingen (bijvoorbeeld vanwege diefstal) werden met foto vermeld, ter identificatie.

Lijsten met bedelaars uit de bedelaarskolonie en pagina's lange lijsten met gedeserteerde soldaten (eind 19e, begin 20e eeuw, soms vertrokken naar de Verenigde Staten).

Via www.archive.org > waybackmachine kunnen Neder-

landers in de Verenigde Staten worden gezocht, soms vind je een zogenaamde "mugshot" (foto bij arrestatie).

Via www.memoiredeshommes.sga.defense.gouv.fr is bijvoorbeeld het volledige procesdossier uit 1917 van Margaretha Geertruida Zelle, Mata Hari, te vinden.

Kortom: ga vooral ook in het buitenland op zoek!

Laat onverlet dat plaatselijke bronnen verrassende vondsten kunnen opleveren, zoals

[Bekeurdenregister Hilversum 1878-1890](#)

[Arrestantenkaarten Rotterdam 1940-1945](#)

[Veroordeelden Amsterdam tweede helft 19e eeuw](#)

Kunst is te blijven zoeken, klikken, doorgraven, (alternatieve) zoektermen te combineren.

Lezing van John Boeren over Het zal je beroep maar wezen: genealoog op 22 oktober 2021

John was van beroep jurist. Hij onderzocht zijn stamboom als hobby. Als geboren en getogen Tilburger vond hij zijn kwartieren tussen Den Bosch en Antwerpen. Hij volgde de opleiding op de Archiefschool, werkte op het archief in Tilburg en later voor de gemeente Tilburg.

Daarna besloten om van de hobby zijn beroep te maken onder de naam [Antecedentia](#).

John werkt vooral voor klanten uit het buitenland (80% niet-NL). Vooral mensen uit de USA, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. Afstammelingen van immigranten uit Nederland, die op zoek zijn naar hun roots, als deel van hun identiteit. Hij geeft voorbeelden van de gevallen die hij uitzocht. Soms gaat het om netelige familiekwesties uit te zoeken in recente generaties, zowel voor recent geëmigreerde Nederlanders, soms voor ongehuwde moedersproblematiek in Nederland.

Behalve dat het nodig is om een heel bedrijf op te zetten met alle administratieve en fiscale rompslomp is het ook nodig om het vak bij te houden, ook internationaal. Daarnaast moet je aan marketing doen en het duurt even voor je je eigen niche gevonden hebt in deze markt.

Het is niet eenvoudig om er je brood in te verdienen, maar het is erg dankbaar werk. Het is ook wel eens lastig de uren werk in rekening te brengen terwijl er geen of weinig resultaat is geboekt.

Na de pauze organiseerde hij een aantal discussies in subgroepen over de ethische dilemma's bij de uitoefening van zijn beroep. Kwesties die aan de orde kwamen waren:

- * medische informatie zoeken bij erfelijke ziekten
- * onderzoek naar gedwongen afstand van kinderen
- * onderzoek naar verdwenen familieleden.

Hierop volgden levendige discussies, waarbij bij de bezoekers bleek dat dit soort dilemma's hen niet onbekend waren.

Lezing van Karel Werschkull op 9 november 2021

Karel Werschkull hield zijn lezing, getiteld "...een Duitse Nederlander" voor ongeveer 25 bezoekers in Corona-opstelling, alle zitplaatsen op anderhalvemeterafstand.

Hij is de zoon van een tot Nederlander genaturaliseerde Duitser. Vader was een zwijgzaam man die niet sprak over het verleden. Pas na zijn dood vindt Karel een dik pak brieven van tal van familieleden aan de Duitse kant waarvan hij vrijwel niets wist. Oude handgeschreven brieven in Kurrent- en Sütterlinhandschrift, die hij met veel moeite en oefening leerde te lezen.

Met behulp van de brieven en door naspeuringen in de archieven wist hij de levensloop van zijn vader stukje bij beetje te reconstrueren.

Vader werd geboren in 1899 in het toenmalige Ost-Preussen, was in WO1 soldaat in het Duitse leger. Hij werd technisch tekenaar in Düsseldorf. Het bedrijf waar hij werkte leende hem uit aan de AKU in Breda. In 1937 trouwde hij met Karels moeder en in 1939 verkreeg hij de Nederlandse nationaliteit.

De speurtocht naar de familie en de voorouders van zijn vader voerde Karel over de hele wereld.

Naar Amerika, West-Duitsland en uiteindelijk ook naar de Russische exclave Kaliningrad. Ost-Preussen was na WOII opgedeeld in een Pools en een Russisch deel. Zijn vader was

uit het nu Russische deel afkomstig.

Uiteindelijk wist hij het landgoed te traceren waar zijn voorouders in 1800 geleefd hadden als landarbeiders. Toen hij het bezocht waren er alleen nog wat bouwvallige resten. Zijn onderzoeksmethoden waren in de 90-er jaren zonder internet nog het bezoeken van archieven en het schrijven van brieven naar iedereen met de achternaam Werschkull. Later vond hij veel via familysearch, Ancestry en de archieven van Ellis Island.

Naar mijn indruk was het motief achter zijn zoektocht het verlangen zijn zwijgzame en afstandelijke vader posthuum beter te leren kennen. Deze zoektocht liet hem uiteindelijk zien hoe de nazaten van de arme Ost-Preussische landarbeiders door armoede, hongersnoden, crises en wereldoorlogen verstrooid raken over de wereld.

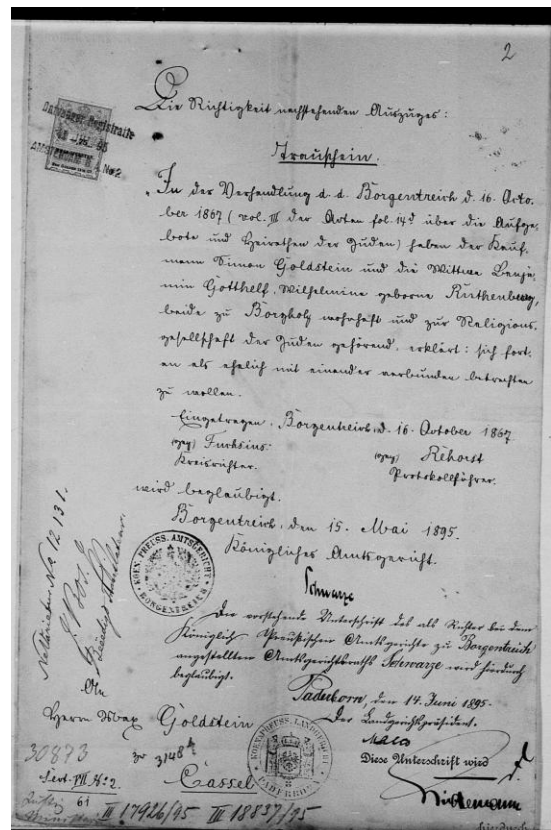
bron foto: K. Werschkull

U weet inmiddels ongetwijfeld dat om enige vaardigheid te krijgen in het lezen van het Duitse Kurrent- of Sütterlinschrift, maar van ook teksten gedrukt in het Frakturschrift, een zekere regelmaat vereist is in het oefenen.

In onderstaande doop-, trouw- en sterfakten krijgt u al deze drie schriften aangeboden. De akten zijn gedownload van de site van FamilySearch, waardoor de kwaliteit soms wat minder kan zijn. De akten zijn ontleend aan de huwelijksbijlagen van het huwelijk van Max Simon Goldstein met Rosa Lewenstein op 06-08-1895 te Nieuwer-Amstel (akte 157). In de akten worden plaatsen zoals Borgentreich, Natzungen en Borgholz genoemd. Deze plaatsen liggen in de Kreis Höxter in het oostelijk deel van Nordrhein-Westfalen.

Als extra krijgt u naast de transcripties de in de bijlagen opgenomen Nederlandse vertalingen van deze Duitse akten.

Huwelijksakte Simon Goldstein (Duits origineel)

Vertaling uit het Hoogduitsch.
 Akte van Overlijden.
 N:o 12.
 Naderzagen, den 26^{den} Mei 1880.

Van den ondergetekenden ambtenaar van den Burger-
 lijken Stand van dezen kanton bekend:
 de koopman Joseph Heuschbach, wonende te Ned-
 zagen en overleden, dat de koopman Simon
 Goldstein, zekignoot van de weduwe, Gotthelf
 te Borsgholt, acht en zestig jaren oud, van de joodsche
 geloofsgelovende, wonende te Borsgholt, geboren te
 Borsgholt, zoon van den koopman Spitzmann
 Goldstein en van zijn zekignote Leont geborn
 Funkenmann te Borsgholt,
 te Naderzagen, op den vijf en twintigsten Mei van
 den jaer achttien honderd tachtig, des namiddag
 te zes ure overleden is.

Voorgesagen getuigen en ontstekerken:
 (Getuigen) Joseph Heuschbach
 De ambtenaar van den Burgerlijken Stand (Getuigen) Kempe.

De voorstaende ontsteking is met het
 Koninkrijks van overlijden van het ambt van den Bur-
 gerlijken Stand te Naderzagen, want bij desz verklaart
 Naderzagen, den 9^{den} Mei 1880.

De ambtenaar van den Burgerlijken Stand
 (Getuigen) Kempe.

30873
 Sect. III. N:o 2.
 Naderzagen den 17^{den} Mei 1880

Huwelijksakte Simon Goldstein (Nederlandse vertaling 1)

Naderzagen, den 14^{den} Juni 1895.

De ondergetekende van den ambtenaar van
 den Burgerlijken Stand Kempe bekrachtigt
 De voorstaende ontsteking van den Koninkrijken
 Landsaad, te zijner wijsgele Naderzagen bekrachtigt.
 Naderzagen, den 17^{den} Juni 1895.

Voor den Burgerlijken Stand
 (Getuigen) Kempe

N:o 1181 I.L. 30873.

Tschachtelge Borsgholt, den 21^{den} Juni 1895.
 Van het ambt van de Koninkrijken Landsaad van het Koninkrijke
 (Getuigen) Kelling.
 Gezien van legalisatie bij het Koninkrijke Nederlandsche
 gezantschap.
 Naderzagen, den 24^{den} Juni 1895.
 De ambtenaar (Getuigen) P. A. J. van der Vliet
 Naderzagen N:o 12130.
 Amsterdam, 2 Juli 1895.

30873
 Sect. III. N:o 2.
 Naderzagen den 17^{den} Juni 1895

Huwelijksakte Simon Goldstein (Nederlandse vertaling 2)

Sterbekunde. 7

Nr. 12.

Siedlungen am 16ten Mai 1890

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der
 Persönlichkeit nach _____, b. Lannl.,

der Kaufmann
Joseph Seustack

wohnhaft zu Siedlungen
 und zeigte an, daß ~~der Kaufmann~~
Simon Goldstein
 (Hausnummer in W. H. W. Gottlieb
 zu Borgholz
 jüdisch und wohl gefaßt jüdischer Religion,
 wohnhaft zu Borgholz
 geboren zu Borgholz

Waisen des Simon Goldstein
Simon Goldstein
geboren zu Borgholz
am 17. Mai 1890
des Jahres laufend acht hundert neunundachtzig
ausgeführt am 16. Mai 1890

Wife des Kaufmanns **Gosmann**
Goldstein und dessen Ehefrau **Leina**
 geborenen **Tanknermann** zu Borgholz
 zu Siedlungen
 am sechszehnten Mai
 des Jahres laufend acht hundert neunundachtzig
 ausgeführt am sechszehnten Mai

Overlijdensakte Simon Goldstein (Duits origineel 1)

verstorben sei. _____

Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben
Joseph Seustack

Der Standesbeamte.
Kempe

Das vorstehende Auszug mit dem Sterbe-Haupt-Register des Standesamtes zu
Siedlungen gleichlautend ist, wird hiermit bestätigt.
Siedlungen am 9ten Mai 1890

Der Standesbeamte.
Kempe

Abw. Kempe, den 17. Juni 1890.
*Der Notarbrief für Standes-
 amtliche Zwecke beauftragt.
 von Standesamt.*

Abw. Kempe
*Die vorstehende Notarbescheinigung ist der Standesamt genehmigt und
 am 17. Juni 1890 im Standesamt zu Siedlungen befreit.
 Der Registrarschreiber
 (Siedlungen)*
Lipka

30873

Overlijdensakte Simon Goldstein (Duits origineel 2)

Verdeling uit het Koninkrijk.
 Akten van Overlijden.
 N: 12.

Nederlagen, den 26sten Mei 1880.

Van den ondergeschiedenen ambtenaar van den Burger-
 lijken Stand van het kanton hier, van persoon bekend
 de koopman Joseph Seustadt, wonende te Nat-
 tungen en verstaande, dat de koopman Simon
 Goldstein, achterlaat van de weduwe Gotthelf
 het trouwpaar, ook en 2669 jaren oud, van de gheleete
 geloofsbelydenis, wonende te Troogholz, geboren te
 Troogholz, zoon van den koopman Gfmann
 Goldstein en van desz achtergeloofde Leve geborene
 Lunckemann te Troogholz,
 te Nattingen, op den vijftien twintigsten Mei van
 den jaer achttien honderd achtzig, des namiddags
 te 22 ure overleden is.

Troogholz, geadgehoord en onderscheurd:
 (Gekant.) Joseph Seustadt.
 De ambtenaar van den Burgerlijken Stand
 (Gekant.) Kempe.

Dat voorestaand middelstijl overeenstemt met het
 Koninkrijksregister van overlijden van het ambt van den Burger-
 lijken Stand te Nattingen, wordt bij deze verklaard
 Nattingen, den 26sten Mei 1895.

De ambtenaar van den Burgerlijken Stand
 (Gekant.) Kempe.

30873

Cassel

Deze Mittheilung wird
 mittheilt

1901/105 11 18837/195

Overlijdensakte Simon Goldstein (Nederlandse vertaling 1)

Nattungen, den 14ten Juni 1895.

De onderscheiding van den ambtenaar van
 den Burgerlijken Stand Kempe bekrachtigt
 De Landraad bijtjes van troogholz
 (Gekant.) bijtjes van troogholz
 De voorestaande onderscheiding van den Koninkrijken
 Landraad, bijtjes van troogholz te Nattungen bekrachtigt.
 Nattungen, den 17^{den} Juni 1895
 Van den Regering-Bezitter
 (Gekant.) Lippke

N: 1181 I L. 30873.

Schiedamschen Dijk, den 21sten Juni 1895.

Te tot ambt van Nederlandsche Leden van het Konink-
 rijke (Gekant.) Kollwing
 Gezien van legalisatie bij het Koninkrijke Nederlandsche
 gereschted, te Nattingen, den 24sten Juni 1895.

De Kanselier
 (Gekant.) J. A. Jansma v. d. Meer
 No. 12130.
 Amstelveen, 2 Juli 1895.

J. P. Jansma
 Prinselijk gereschted.

30873

Cassel

Deze Mittheilung wird
 mittheilt

1901/105 11 18837/195

Overlijdensakte Simon Goldstein (Nederlandse vertaling 2)

 Die Königlich preussische Amtspostamt: Helmstedt.
 Luis Neufantierung vom 28. December 1868 (vol. 1 fol. 156 der Acten über die Helmsiedel unter dem Namen) 4 die Helmsiedel des Kaufmanns Simon Goldstein, Minna geboren Ruthenberg zu Borgholz, am 12. December 1868 Morgens 3 Uhr (opffindbar: zwölfften December eintausend achtundachtzig) von einem kinder männlichen Geschlechts entbunden, welcher dem Namen Max Simon: sofallen fol.
 Einzeltrogen, Bürgerrecht, 28. December 1868.
 1794) Fuchens. 1794) Rehorst.
 Konzeptions. Protokollführer.
 und beglaubigt.
 Bürgerrecht, den 14. Mai 1895.
 Königlichs Amtspräsident.
 Schwane
 Die vorstehende Amtspost fol als Richter bei dem Königlich Preussischer Oberkonsistorium zu Dorgeradeburg, hiesigen Oberkonsistorium Schwarze, seit vierzig Jahren, Taderborn, den 14. Juni 1895.
 Die Amtspräsident präsidiert.
 Max
 Diese Unterschrift wird
 Nickmann
 hierdurch

Handwritten notes:
 Nachtrag vom 12. 11. 1895
 G. P. P. P. P.
 30873
 Let. M. 4: 2. 3148
 61.
 17926/95
 III 1893/95

Geboorteakte Simon Goldstein (Duits origineel)

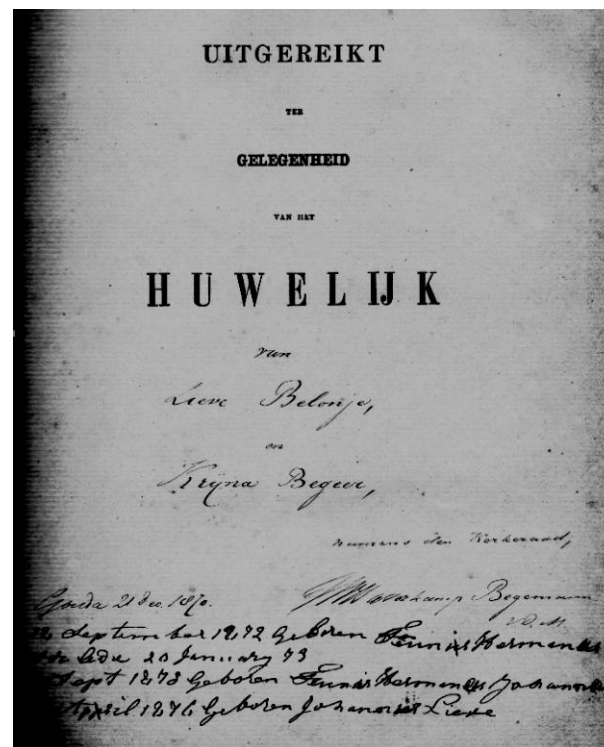
Vertaling uit het Hoogduitsch.
 De juistheid van het navolgende uittreksel wordt bevestigd.
 Geboorte-akte.
 Gekend akte van den 28. ^{den} December 1868 (Deel fol. 156 van de akten over de geboorten onder de Joden) is de zotgezochte van den koopman Simon Goldstein, Minna geboren Ruthenberg te Borgholz, op den twaalfden December achtien honderd acht en tachtig, des morgens te drie uren, van een kind van het mannelijke geslacht bevalen, aan welke de namen:
Max Simon
 worden voorgegeven.
 Ingegeven, Dorgeradeburg, 28. December 1868.
 (Gekend) Fuchens. (Gekend) Rehorst.
 Kreisrechtler. Griffier.
 Dorgeradeburg, den 14. ten Mei 1895.
 Koninklijke Ambtsschrijver
 (Gekend) Schwarze.
 De voorstaande onderzochting van ten als rechter bij de Koninklijke Preussische ambtsrechtbank te Dorgeradeburg, benevens verdelbaar bij de ambtsrechtbank Schwarze, wordt hiermee bevestigd.
 Taderborn, den 14. den Juni 1895.
 De President bij de landrechtbank,
 Max Goldstein (Gekend) Maxco.
 44776-156 te Kassel. (Gekend) Helmmann.
 61

Geboorteakte Simon Goldstein (Nederlandse vertaling)

Op 21 dec 1870 is in Gouda het kerkelijk huwelijk voltrokken van Krijna Begeer en Lieve Belonje. De trouwbijbel is "namens den kerkeraad" aan het bruidspaar aangeboden door dominee Jan Willem Haverkamp Begemann, die de kerkdienst geleid heeft. Deze huwelijksbijbel is bij mij terecht gekomen omdat Krijna Begeer een "verre tante" is van mijn overleden vrouw Marian Begeer. Met de twee jongste kinderen van Krijna, beiden ongehuwd en wonend in Rotterdam, hadden de ouders van Marian goed contact. In de bijbel staan de namen van de predikant, het bruidspaar en ook van hun kinderen, die zoals gebruikelijk later toegevoegd zijn. Enkele "relaties" van de dominee met het oosten van Noord-Brabant bespreek ik hier.

De familie Begemann

Via internet heb ik gevonden, dat de eerste naamdragers Begemann uit Noord-Rijnland-Westfalen komen, uit de omgeving van een Slot Wendlinghausen, ten oosten van Bielefeld. Het Slot, behorend bij een uitgestrekt landgoed is tussen 1613 en 1616 gebouwd door ene Hilmar von Münchhausen. De eerste Begemann, Jürgen Begemann, geboren in 1649 en overleden in 1723 (generatie I), is rentmeester in dienst van de familie Von Münchhausen. Zijn zoon Simon

De Bijbel, titelpagina (17 bij 27 cm), in 1869 uitgegeven door het Nederlandsche Bijbelgenootschap. De huwelijkspagina in de Bijbel, huwelijk 21 december 1870, met namen.

Heinrich Begemann, geboren in 1679 en overleden in 1726 (generatie II) volgt zijn vader op als rentmeester. Maar diens zoon Karl Gerlach Begemann, geboren in 1721 (generatie III), wordt vermeld als koster en organist. Hij is in 1747 in Detmold (eveneens ten oosten van Bielefeld) getrouwd met Marie Elionore Kotzenberg, krijgt daar 12 kinderen en is daar in 1792 overleden. Drie zonen worden predikant en komen in Nederland terecht (generatie IV).

- Christoph Georg Sigesmund Begemann, geboren 23 maart 1749, 1e kind.
- Frederik Adolf Begemann, geboren 11 maart 1753, 3e kind.
- Simon Hendrik Anton Begemann, geboren 25 mei 1766, 9e kind.

De schrijfwijzen van de voor- en familienamen kunnen nogal verschillen, onder andere wat Duits/Nederlands betreft bijvoorbeeld in aktes, registers en artikelen. Zo is er volgens het Meertens Instituut in 1947 en 2007 sprake van 76 resp. 122 naamdragers Begemann en 189 respectievelijk 210 Begeman in Nederland. Veel Begemannen hebben, mij bekend, in Nederland, in Nederlands-Indië en zelfs in Zuid-Afrika (Transvaal) gewerkt als predikant.

Jan Willem Haverkamp Begemann

De grootvader van de Goudse predikant is het oudste kind van de genoemde Karl Gerlach Begemann, dus van

Christoph Georg Sigesmund (C.G.S.) Begemann, die op 23 maart 1749 te Detmold in Duitsland geboren is. Als proponent (beroepbaar predikant) in Groningen begint C.G.S. Begemann eind 1772 als hulppredikant in Emden (Oost-Friesland). Hij trouwt dan met de iets jongere Groningse Maria Sissingh. Op 31 oktober 1773 wordt ds. C.G.S. Begemann predikant te Wybelsum (ten westen van Emden) en op 2 juli 1775 te Wirdum (tussen Groningen en Delfzijl). In Wirdum is zijn vrouw Maria op 25 december 1775 overleden. Als predikant te Wirdum hertrouwt C.G.S. Begemann op 3 augustus 1777 met Trijntje Brinkema, geboren 21 november 1754 te Emden, dochter van Egbertus Hansen Brinkema, regent te Emden. Trijntje (Trintje) Brinkema is de grootmoeder van de Goudse predikant. Grootvader ds. C.G.S. Begemann is op 6 april 1816 overleden als emeritus predikant in Amsterdam.

De vader van de Goudse predikant is Egbertus Begemann, op 24 oktober 1778 te Wirdum gedoopt. Hij is onder andere opgeleid aan het Athenaeum Illustre in Amsterdam. Als proponent in Groningen is hij op 19 februari 1808 te Amsterdam ondertrouwd met Sara Johanna Haverkamp, die op 13 juni 1783 in de Westerkerk te Amsterdam gedoopt is. Zij is de dochter van Jan Willem Haverkamp en Sara Johanna Schonemeijer. Dominee Egbertus Begemann is achtereenvolgens predikant te Eemnes van 20 november 1803 tot 30 augustus 1807, te Koog aan de Zaan van 13 september

1807 tot 30 juni 1816 en daarna "Hoogduits predikant" te Amsterdam van 7 juli 1816 tot zijn overlijden op 8 januari 1850.

Egbertus Begemann en Sara Johanna Haverkamp krijgen 3 kinderen: hun dochter Trijntje, geboren 8 december 1809 in Koog aan de Zaan, hun zoon, de latere predikant in Gouda en hun dochter Christophina Egbertina Johanna Begemann, geboren 13 juli 1819 in Amsterdam. Sara Johanna Begemann-Haverkamp is op 5 mei 1853 te Amsterdam overleden.

De Goudse predikant zelf is op 15 mei 1816 te Koog aan de Zaan geboren. Hij wordt naar zijn grootvader van moederskant vernoemd en krijgt ook diens achternaam erbij. Jan Willem Haverkamp Begemann begint als predikant in Nieuwpoort van 6 maart 1842 tot 3 augustus 1845. Zijn volgende gemeente is Geervliet van 10 augustus 1845 tot 29 april 1849. Op 8 april 1849 heeft "Z.M. de beroeping, uitgebracht door de Kerkeraad van de Herv. Gemeente van Gouda" goedgekeurd. Ds. J.W. Haverkamp Begemann is daarna van 6 mei 1849 tot 30 september 1887 predikant te Gouda. Als predikant in Geervliet is hij op 29 oktober te Amsterdam getrouwd met Maria Elisabeth Caldemeijer, geboren 2 maart 1814 in Amsterdam. Zij is een dochter van Samuel Georg Ferdinand Caldemeijer, koopman in Amsterdam, afkomstig uit Teckelenburg in Noord-Rijnland-Westfalen en van de Amsterdamse Wilhelmina Maria Christina

Raabe. Er worden 3 kinderen geboren: Egbertus (Egbert) op 18 januari 1848 te Geervliet, Wilhelmina Christina Maria (Wilhelmina) op 12 juli 1852 te Gouda en Maria Elisabeth Johanna Wilhelmina (Maria) op 3 juli 1855 te Gouda. Over de eerste twee kinderen vertel ik meer. Vanaf 1849 woont dominee Haverkamp Begemann tot zijn emeritaat in 1887 met zijn gezin in Gouda, Oosthaven 105. Daarna woont hij tot zijn overlijden op 23 januari 1892 in de Goudse Crabethstraat. Zijn vrouw is kort daarvoor op 11 januari 1892 overleden.

Egbertus Haverkamp Begemann

Zoon Egbert van de Goudse predikant verlaat eind 1871 het ouderlijk huis. Hij gaat dan, technisch en commercieel geschoold, op 23 jarige leeftijd naar Helmond. Daar is ene Gustav Brückenhaus langs de Zuid-Willemsvaart een ijzergieterij begonnen en Egbert wordt bedrijfsleider. De ijzergieterij ontwikkelt hij tot een machinefabriek en in 1874 wordt Egbert Haverkamp Begemann eigenaar. Hij is de feitelijke stichter van de "E.H. Begemann Machinefabriek" in Helmond,

vanaf 1881 Koninklijk, die met ups en downs bestaan heeft tot 1992. Veel informatie, ook over het sociale beleid is gemakkelijk op internet te vinden.

Egbert Haverkamp Begemann is op 14 augustus 1873 te Gouda getrouwd met de bijna 7 jaar oudere Paulina Wachter, geboren 13 maart 1841 in Rotterdam. Paulina is eind 1871, na het overlijden van haar vader Dirk Wachter, met haar moeder Maria Cornelia van Rossem naar Gouda gekomen. Zij wonen daar met dienstbodes Westhaven 182. In die tijd woont vanaf 1870 ook Paulina's zus Agnita, getrouwd met predikant Johan Hein Frederik Bloemers, in Gouda op adres Westhaven 162. En de ouders van Egbert wonen, zoals vermeld, Oosthaven 105. Er waren dus veel mogelijkheden voor Egbert en Paulina om elkaar te ontmoeten... Na het overlijden van de moeder van Paulina op 18 september 1872 te Gouda en na hun huwelijk wonen Egbert en Paulina aan de Kanaaldijk in Helmond. Daar worden 4 kinderen geboren: 1. Johan Willem op 6 juni 1874, jong overleden op 4 april 1875 en te Gouda begraven bij zijn grootmoeder Maria Cornelia van Rossem, 2. en 3. tweeling Maria en Dirk op 22 augustus 1875, beiden ongehuwd en overleden te Ellecom op 17 mei 1953 respectievelijk 18 januari 1943 en 4. Egbert Paul (Paul) op 2 juli 1879 over wie ik meer vertel, zie verder.

Paulina Haverkamp Begemann-Wachter is op 5 januari 1903 te Helmond overleden en haar echtgenoot Egbert(us)

Haverkamp Begemann op 29 maart 1919 te Ellecom. In de pers wordt over laatstgenoemde geschreven:

"Hij was jarenlang directeur van de Kon. Ned. Machinefabriek v/h E.H. Begemann te Helmond, welke door hem tot grooten bloei was gebracht. Ook toen de heer H. Begemann de directie had neergelegd en de leiding der fabriek

Begemann Machinefabriek te Helmond

aan jongere krachten had overgelaten, bleef hij zijn aandacht en energie wijden aan de bevordering der Nederlandsche nijverheid in haar geheel. Op tal van vergaderingen, in verschillende plaatsen van ons land gehouden, zette hij de middelen uiteen, die - naar hij vertrouwde - tot de verheffing en uitbreiding van onze nijverheid zou kunnen bijdragen".

Egbert Paul Haverkamp
Begemann
(1879-1961)

Egbert Paul (Paul) Haverkamp Begemann

Over de jongste zoon van de Helmondse fabrikant en jongste kleinzoon van de Goudse predikant is veel te vertellen. Ik beperk mij in hoge mate.

Als 17-jarige verlaat Paul het ouderlijk huis in Helmond. Begin juli 1902 behaalt hij aan de Polytechnische School zijn diploma werktuigbouwkundig ingenieur. Paul vertrekt daarna

naar de U.S.A. en hij trouwt als bedrijfsingenieur te St. Paul, Minneapolis, op 3 december te Oisterwijk via volmacht (met de handschoen) met Louise Cornelia de Balbian Verster, geboren 21 oktober 1881, dochter van een kantonrechter. In de U.S.A. worden twee dochters geboren, maar twee maanden na de geboorte van de jongste overlijdt Louise Cornelia op 16 juni 1906. Paul gaat dan terug naar Nederland, wordt bedrijfsingenieur in de fabriek van zijn vader en volgt hem met ingang van 1 november 1909 op als directeur. Op 1 augustus 1912 hertrouwt Paul met de op 28 juli 1891 geboren Helmondse Sabina Matthijssen. Haar vader, met socialistische sympathie, is directeur van

de katoenfabriek Vlisco in Helmond. Paul en Sabine zijn beiden in toenemende mate socialistisch actief. Zij ondersteunen onder andere financieel het revolutionaire weekblad "De Tribune" en zij zijn in 1919 medeoprichters van de Bond van Revolutionair Socialistische Intellectuelen. Paul beslist in 1919, dat hij geen "kapitalistische fabrikant" meer wil zijn. Hij wordt dan directeur van een coöperatieve handelsmaatschappij in Rotterdam. Met zijn twee dochters uit zijn eerste huwelijk en hun drie dochters in Helmond geboren verhuizen Paul en Sabina begin maart 1920 naar Rotterdam, Heemraadsingel 123. Daar is in hetzelfde jaar 1920 nog een dochter geboren en strandt het huwelijk. Sabina vertrekt naar Helmond, waar zij na echtscheiding in maart 1922 kort zelfs met vijf dochters van Paul woont. Sabina Mathijssen trouwt na haar huwelijk met Paul nog twee keer... Paul trouwt op 30 juni 1922, als directeur van een coöperatieve vereniging, in Den Haag met Helena Maria Goverts, schoenmakersdochter, geboren 15 juni 1898 te Rotterdam. Na hun huwelijk wonen zij samen kort in Hillegersberg, waarna zij naar Naarden vertrekken. Daar is in maart 1923 zoon Egbert geboren. In november 1925 wordt Paul plotseling in Naarden "vermist". Vanwege zijn belangstelling voor het communisme is hij vertrokken naar Kemerovo in de Sovjet Unie (Rusland, Siberië). Zijn gezin volgt in februari 1926. Paul is met meerdere communisten uit de "Westerse wereld" gaan werken bij een mijnbouw-

onderneming. Maar in mei 1927 worden al deze mensen ontslagen, hetgeen betekent: terugkeer naar Nederland en het einde van Pauls sympathie voor het communisme. Intussen is nog wel op 29 juni 1927 jongste zoon Paul te Kemerovo geboren. Over vader Paul en zijn kinderen, zes dochters en twee zonen, heb ik veel kunnen vinden op internet. Zij waren bijvoorbeeld actief in het verzet tijdens de tweede wereldoorlog, maar in oost Brabant hebben zij niet meer gewoond of gewerkt. Egbert Paul (Paul) Haverkamp Begemann is op 22 november 1961 in Haarlem overleden.

Wilhelmina Christina Maria (Wilhelmina) Haverkamp Begemann

Alvorens over Wilhelmina te vertellen eerst het volgende. Een kleinzoon van Simon Hendrik Anton Begemann (generatie IV, zie hierboven) is Willem Lodewijk (Willem) Begemann, in 1804 te Norg geboren. Hij is van 1828 tot 1874 predikant in Nuenen. Getrouwd en als vader van 10 kinderen is deze dominee in 1845 een linnen- en damast-fabriekje begonnen, hetgeen werkgelegenheid oplevert voor zo'n tiental hervormden. Later, in 1874, laat ds. Willem Begemann naast de pastorie het huis "Nune Ville" (adres Berg 24) bouwen om er na zijn pensioen te wonen. Zijn opvolger als predikant in Nuenen is Theodorus van Gogh, de vader van Vincent. Over de families Begemann en Van

Gogh is onder andere geschreven door "Jack van Hoek" in 1994, dus ook over de "korte, intense en dramatisch afgelopen liefdesrelatie" van dochter Margaretha Carolina (Margot) Begemann met "buurjongen" Vincent van Gogh. Laatstgenoemde is welbekend en staat momenteel bovendien volop in de belangstelling...

Het werk voor het linnen- en damastfabriekje wordt in de loop van de jaren overgenomen door het 7e kind van ds. Willem Begemann: Jacobus Lodewijk (Jacob) Begemann, geboren 26 januari 1838 te Nuenen. Jacob heeft op 27 september 1864 samen met Jacob Tirion de firma "Tirion en Begemann" opgericht, welke tot doel heeft "het fabriceren

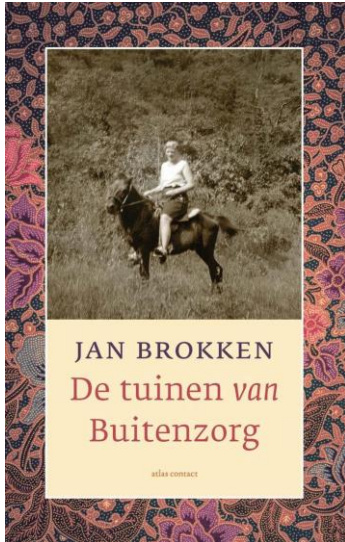
Nune Ville Nuenen

van bonte katoenen weefgoederen". Jacob Tirion is op 12 oktober 1840 te Vorden geboren als zoon van een boekverkoopster. Hij is kort voor de oprichting, na zijn militieverplichtingen, uit Utrecht naar Nuenen gekomen en is, evenals Jacob Begemann, als fabrikant enige tijd inwonend bij ds. Willem Begemann. De samenwerking wordt 1870 beëindigd en beiden volgen hun eigen weg. Jacob Begemann, met kennelijk minder handelsgeest, gaat door in de fabriek van zijn vader. Deze fabriek gaat in 1879 failliet. Jacob Tirion begint 1873, aanvankelijk met ene Robert

Weverij van Jacob Tirion, Stationstraat 1 in Nuenen, bron 'Beeldbank Heemkundekring De Drijehornick'

Carlier, een linnen- en damastweverij te Eeneind in Nuenen, gunstig gelegen dichtbij het treinstation. Jacob Tirion is succesvol, want rond 1880 verschijnen er zelfs in de landelijke pers advertenties over producten uit zijn fabriek. Op 28 januari 1881 trouwt Jacob Tirion te Gouda met Wilhelmina Christina Maria (Wilhelmina) Haverkamp Begemann, dochter van de Goudse predikant. Het ligt voor de hand, dat Wilhelmina en Jacob elkaar in Brabant ontmoet hebben onder andere via broer Egbertus van Wilhelmina in Helmond, de treinverbinding Eindhoven-Nuenen-Helmond-Venlo en contacten van de families Begemann in Gouda, Helmond en Nuenen... Wilhelmina is dus na haar huwelijk vanuit Gouda in Nuenen komen wonen. In juli 1906 trekt Jacob Tirion zich terug uit zijn bedrijf in Nuenen, dat nog voortgezet wordt tot in de jaren 60 van de 20e eeuw. Met zijn vrouw vertrekt hij naar Den Haag en daar wonen zij Statenlaan 58 en vanaf 1917 Boreelstraat 4. Daar is Jacob op 5 december 1918 overleden en Wilhelmina op 29 oktober 1936.

Figuur 1 © Uitgeverij Atlas Contact

tussen haakjes de huidige benaming.

De schrijver Jan Brokken (geboren 1949) krijgt enkele jaren na het overlijden van zijn vader Han (1910-1988) van zijn tante tientallen brieven van zijn moeder Olga (1912-1983). Olga schrijft deze brieven aan haar lievelingszus Noor vanuit Indië (Indonesië). Als 23-jarige komt zij samen met haar man Ds. Han Brokken in 1935 op Java aan. Zij zal daar

Inleiding

Op verzoek weer een aflevering van Literatuur & Genealogie over een recente roman. De genealogie van de familie in dit boek is niet bijzonder spannend of ingewikkeld. Daarom ook aandacht voor de afstamming van de ouders van de schrijver. In dit artikel staan de historische namen van plaatsen in het Indonesië van voor 1946. In figuur 2 en de eerste keer in de tekst staat

meer dan twaalf jaar verblijven en dus de Japanse bezetting aan den lijve meemaken.

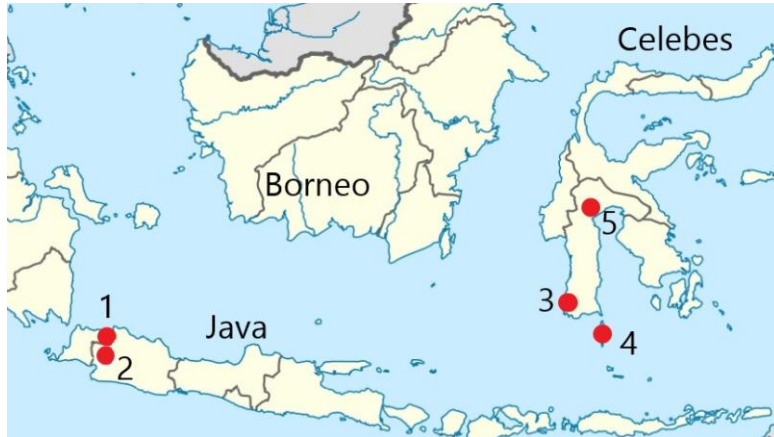
De auteur is in tegenstelling tot twee oudere broers niet in Indië opgegroeid. Hij heeft dus geen weet van het leven van zijn moeder in die periode. Daarom geeft zijn tante hem de brieven en drie fotoalbums. De reden: "Jij, zei ze, bent nog altijd op zoek naar je moeder." (blz. 35). Hij bezoekt Indonesië tweemaal: in 1979 (Bali en Sulawesi) en in 1991 (Java).

Jan Brokken (JB) wil de brieven gebruiken voor een roman, die 'Een Liefde in Indië' zal heten. Deze roman is nooit geschreven; het werd bij nader inzien 'De tuinen van Buitenzorg'.

De tuinen van Buitenzorg

De boektitel slaat in de eerste plaats op de botanische tuin die in Bogor 50 km onder Jakarta te vinden is (figuur 2: stip 1 en 2). Tot 1949 heette deze 's Lands Plantentuin, nu de Grote Tuin van Bogor (Kebun Raya Bogor). JB is daar in 1991 en herinnert zich de bezoeken aan de Hortus Botanicus in Leiden samen met zijn maternale grootvader in de vijftiger jaren. Zijn beschrijving van de verschillende directeuren doet wat encyclopedisch aan.

In de tweede plaats is 'De tuinen van Buitenzorg' een deel

Figuur 2 Nederlands-Indië voor 1949

uit de 'Javaanse suite' van Leopold Godowsky (1870-1938). De schrijver hoort dit pianostuk waarin de componist gamelanmuziek probeert te vangen en associeert het met zijn moeders brieven en gesprekken over deze tuin. Godowsky bezoekt in 1923 tijdens een wereldtournee Java en is gegrepen door deze muziek.

Indië

Als enige van het gezin Brokken heeft JB geen herinnering aan Indië. Het is dan ook vanzelfsprekend dat hij erg gevoelig is voor alles wat daaraan doet denken. Als 16-jarige leest hij de autobiografie van Hella Haasse 'Zelf-

Legenda

- 1 Batavia (Djakarta)
- 2 Buitenzorg (Bogor)
- 3 Makassar
- 4 Saleier (Pulau Selayar)
- 5 Toradja-land (Tana Toraja)

portret als legkaart'. Later volgen andere boeken van Hella Haasse en Louis Couperus zoals 'Heren van de thee' en 'Oeroeg' respectievelijk 'De stille kracht' en 'Van oude mensen, de dingen die voorbijgaan'.

Alle vier boeken spelen op West-Java de regio waar zijn ouders hun Indisch avontuur begonnen. Met name 'Heren van de thee' is zijn favoriete boek, mogelijk het onderwerp voor een volgend artikel in deze serie...

Op Java

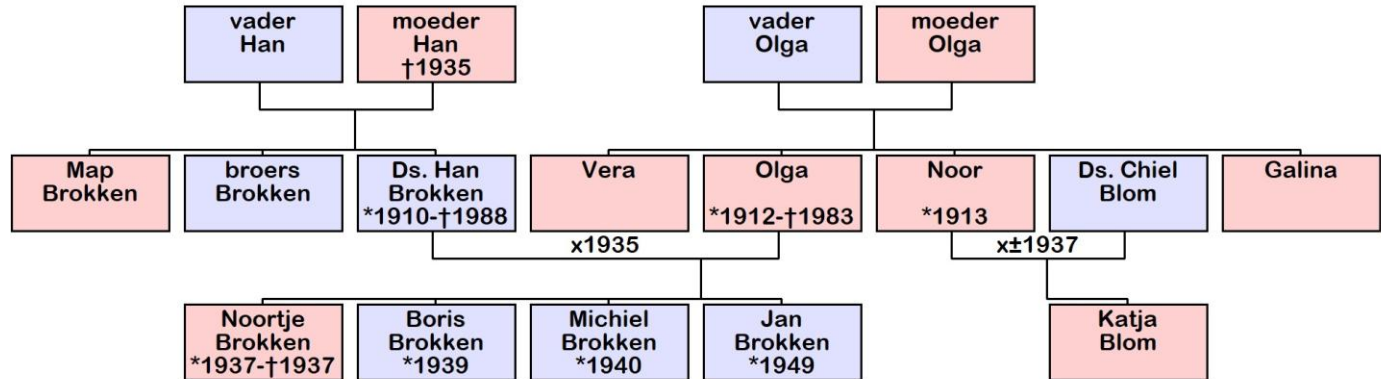
Dominee Han Brokken komt uit een atheïstisch gezin. Met zijn ouders kan hij slecht opschieten: zijn vader houdt van

een glas en zijn moeder is na zijn geboorte ziekelijk zodat zijn oudere zus Map hem eigenlijk opvoedt. Als jongeman van 17 jaar passeert hij een kerk en wordt gegrepen door het gezang. Dit resulteert in een studie theologie met als specialisatie de islam. Hij tekent om na zijn studie te werken in de Indische Kerk, waardoor hij een studiebeurs krijgt. In 1934 weet hij dat hij op een eilandje Saleier (Pulau Selayer) ten zuiden van Celebes onderzoek gaat doen naar een plaatselijke bekeringsbeweging: honderden Mekka-gangers zijn christen geworden. Mogelijk is er sprake van een vijfde colonne.

Hun leven daar begint met een postdoctoraal semester

voor Han in Buitenzorg (Bogor) en Batavia (Jakarta) om de islamitische stromingen in Indië te leren kennen (figuur 2: stip 1 en 2).

Olga verblijft graag in 's Lands Plantentuin, daar wordt zij verliefd op de Indische natuur. Olga heeft liefde en aanleg voor talen: zij bekwaamt zich in Buitenzorg verder in het Maleis, waaraan zij de jaren voor haar vertrek al aan begonnen was. In Batavia bezoekt zij een gamelanconcert. Later terug in Nederland zet zij de radio uit als er gamelanmuziek uit de luidspreker klinkt. In 1936 varen ze in drie dagen naar Makassar, de hoofdstad van Celebes (Sulawesi). Zie figuur 2: stip 3.

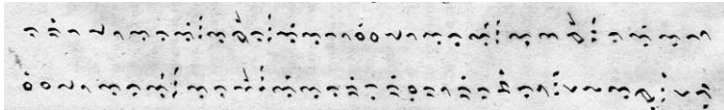

Figuur 3 Geneagram van de familie uit het besproken boek

In Makassar

Het is de bedoeling dat Olga's zus Noor samen met haar man Chiel, de beste (studie)vriend van Han, zich bij hen zouden voegen. In de brieven wordt daar steeds op gezinspeeld, maar het is er nooit van gekomen.

Olga begint direct op Celebes met de studie van het Makassars en Boeginees, de twee talen van Zuid-Sulawesi. Deze talen maken in tegenstelling tot het Maleis geen gebruik van Latijnse maar van een soort Arabische tekens.

Figuur 5 Een voorbeeld van het Lontara-schrift dat je van rechts naar links leest. Ook te vinden op de binnenzijde van het kapt van het boek met enkele aantekeningen van Olga.

Haar leraar Makassars is professor Anton Cense. Om wat te doen te hebben geeft zij een aantal dagen per week naailes aan groepen Makaarse vrouwen. Zij zorgt voor ingeruilde trapnaaimachines; op deze manier doet zij veel uitdrukkingen op in deze taal. Dit idioom wordt doorgegeven aan professor Cense die dit opneemt in zijn Makassars-Nederlands woordenboek.

Eind 1937 wordt hun dochtertje Noortje geboren, dat slechts enkele dagen leeft. In de jaren erna volgen nog twee zonen (figuur 3).

Han bezoekt regelmatig Saleier (figuur 2: stip 4) voor zijn onderzoek. Hij leert er de charismatische La Galiti kennen. Deze man is als vroom moslim met een groot aantal naar Mekka geweest. Op de terugweg tijdens een storm komt hij net zoals de apostel Paulus tot geloof. Hij is de belangrijkste man op Saleier; zijn godsdienst is een mengsel van christendom, islam en animisme. Han is erg onder de indruk van hem, maar Olga heeft haar bedenkingen. Op Saleier bouwt men scholen en kerken. De wens van Han om op Saleier te wonen wordt niet gehonoreerd; tekeningen van zijn toekomstige huis daar worden steeds afgekeurd.

Olga is een verdienstelijk pianiste; zij speelt vaak orgel tijdens de kerkdiensten. Haar partituren betreft zij van een piano- en muziekwinkel in Bandoeng (Bandung) enkele tientallen kilometers ten oosten van Buitenzorg. De eigenaar is Paul Seelig, dirigent en componist (1876-1945). Hij schrijft onder andere een pianoconcert opgedragen aan de moeder van Hella Haasse (Käthe Haasse-Diehm Winzhöler), die het een aantal malen heeft vertolkt

Figuur 6 Paul Seelig schrijft de moeder van Hella Haasse.

(figuur 6). Hij heeft een eigen stijl, waarin gamelanklanken en het Maleis een belangrijke rol spelen. Voor de komst van de Brokkens zijn er ontmoetingen geweest tussen Paul Seelig en Leopold Godowski, waarin ze veel praten over de gamelanmuziek en hoe deze te vertolken met westerse instrumenten.

JB ontmoet en interviewt enkele malen Hella Haasse. Er zijn behalve hun gevoelens voor Indië meer overeenkomsten: hun maternale grootvaders zijn beiden schoenmaker geweest en hun moeders pianistes.

Verschillende keren vertrekt het gezin naar Toradja-land (Tana Toraja) in het noorden van Zuid-Celebes waar het klimaat gunstig is om na de bevallingen aan te sterken (figuur 2: stip 5). Han en Olga zijn erg geïnteresseerd in de dodencultuur daar. De bewoners aarzelen tussen christendom en islam. Het hebben van meer vrouwen hoort al bij hun cultuur, maar ze houden ook van varkensvlees ...

Aan zijn boezemvriend Chiel schrijft Han: "Ik heb het voorrecht in te zien dat mijn geloof armzalig is bij wat Mohammedanen aan geloof bezitten." (blz. 100).

Oorlog en terugkeer

In februari 1942 vallen de Japanners Celebes binnen. Een maand later worden Olga en haar zoontjes in het ene en Han in een ander kamp geïnterneerd. Bij haar wegvoering

gooien Makaarse en Boenganese vrouwen stenen naar de vrachtauto. Olga is daarover erg geschokt: zij realiseert zich: "Die stenen waren óók voor mij" (blz. 179).

De tijd in het kamp is voor beiden verschrikkelijk. Olga krijgt ontstekingen aan haar benen. Uiteindelijk wordt zij in augustus 1945 bevrijd.

"Ze heeft het overleefd. De jongens hebben het overleefd. Han is terug." (blz. 182). Deze woorden komen steeds in brieven en in gesprekken terug. Na aansterken gaat Olga terug naar Makassar. De dienstbode Magda geeft haar de naaimachine en alle sieraden terug die zij direct na het wegvoeren van Olga in de tuin heeft begraven.

Han gaat zendingswerk bedrijven in Toradja-land). In 1947 gaat hij - dacht hij - voor verlof naar Nederland. Het eerste wat hij aantreft is een ontslagbrief. Anderhalf jaar na aankomst ziet de schrijver van dit boek het levenslicht. Han is vanaf 1952 tot zijn emeritaat in 1975 predikant in het Zuid-Hollandse Rhoon.

Familiegeschiedenis

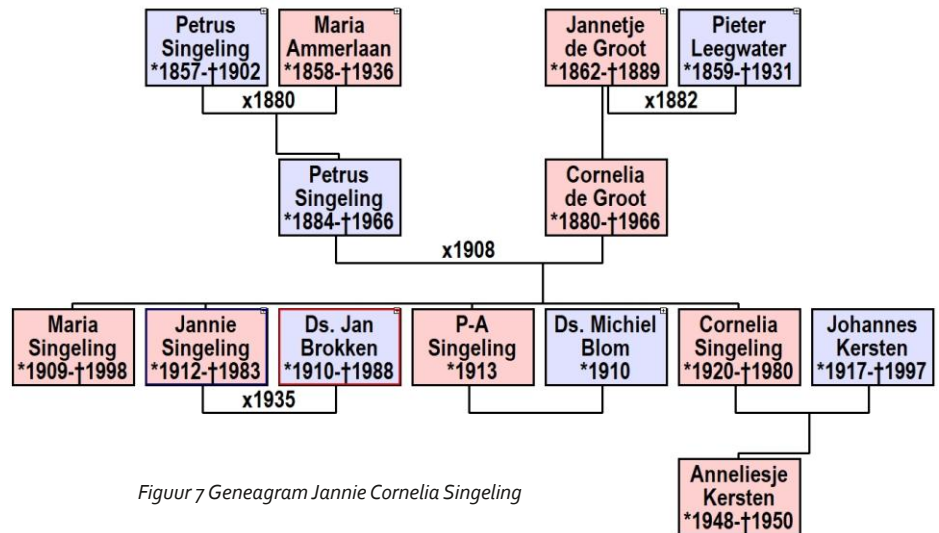
In de genealogie kennen we doopnamen, patroniemen, bijnamen, roepnamen en officiële namen. In het gezin Brokken zijn er (roep)namen die bij een bepaalde periode

horen. De vader van JB is bij de Burgerlijke Stand ingeschreven als Johannes Cornelis. In de (gelukkige) Indische periode van dit boek is zijn roepnaam Han. Na terugkomst in Nederland noemt Olga hem geen Han meer, maar Jan (in dit geval Jan senior). De tijd in de kampen heeft ook hun relatie aangetast.

Het boek is een non-fictie verhaal; meestal worden de officiële namen gebruikt. De moeder van JB heeft echter geen Russisch aandoende naam als Olga, maar heet Jannie. Haar vader is geen Rus, hoewel JB het volgende over hem schrijft: "Mijn grootvader was met alleen een zakje aarde en verder met helemaal niets uit Tsarskoje Selo naar Nederland gekomen ..." (blz. 13). Deze plaats is een voormalige residentie van de keizerlijke Russische familie op 24 kilometer ten zuiden van Sint-Petersburg. Misschien een jeugdreis die als familieverhaal versierd is met Russische bijnamen? Zo heet Olga's jongste zus (Cornelia Adriana) in het boek Galinka, de oudste (Maria Hendrika) wordt Vera genoemd. Vergelijk figuur 3 met figuur 7. Opvallend is dat de familienaam Singeling van Olga niet genoemd wordt.

Gebruik van WieWasWie en van overlidensadvertenties levert drie geneagrammen met familierelaties op: drie gezinnen (inclusief grootouders) waarin respectievelijk de moeder, de vader en de schrijver zelf in opgroeit.

De omgeving van Jannie Cornelia Singeling

Figuur 7 Geneagram Jannie Cornelia Singeling

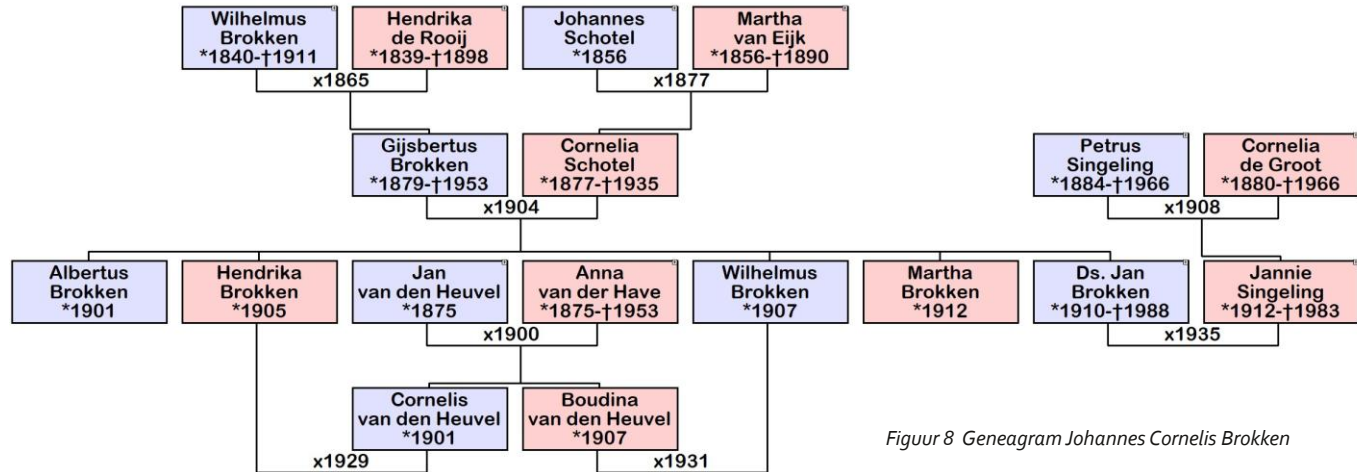
De maternale grootmoeder Jannetje van Jannie krijgt op haar 18de een kind van een onbekende man: Jannies moeder. Daarna huwt Jannetje op haar 19de de drie jaar oudere Pieter Leegwater. Als zij overlijdt is ze slechts 27 jaar oud. Pieter hertrouwt tien maanden later en krijgt nog minimaal drie kinderen.

De familie Singe(r)ling is generaties lang in Leiden woonachtig. Een niet geheel uitgewerkte genealogie staat op 'Leidse stambomen'. Het derde kind Willem van generatie III-1 is de overgrootvader van Jannie.

De omgeving van Ds. Johannes Cornelis Brokken

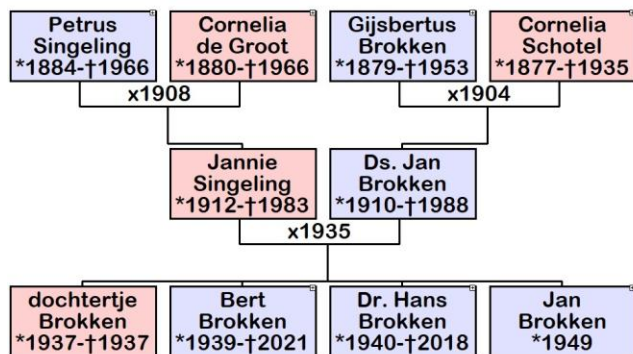
De stamreeks van Wilhelmus Brokken (de overgrootvader van JB) en de genealogie van het Tilburgse geslacht Brokken tot het begin van de 17de eeuw is onder andere te vinden via deze link. Een broer en een zus Brokken trouwen een zus en een broer Van den Heuvel zoals wel vaker voorkomt.

In het boek 'Mijn kleine waanzin' gaat JB in op zijn jeugd als domineeszoon in Rhoon. Daarin gaat het ook over de tegenstand die zijn vader ondervindt als predikant: de invloed van de notabelen, de tuinders en uiteindelijk de forensen.

Figuur 8 Geneagram Johannes Cornelis Brokken

De omgeving van de schrijver (JB) Jan Brokken

Figuur 9 Geneagram van de auteur Jan Brokken

De schrijver heeft me verzocht om geen genealogie of kwartierstaat in lijstvorm te publiceren, hoewel deze conform de Privacywet alleen over reeds overleden personen gaat. Bovenstaande geneagrammen geven mijns inziens genoeg achtergrondinformatie. Daarom heb ik deze wens gehonoreerd.

Zijn broer, de historicus Hans Michiel Brokken († 2018), is archivaris geweest in Noord-Brabant en was als Rijksarchivaris in Zuid-Holland later betrokken bij het tot stand komen van het Nationaal Archief.

JB zelf studeerde in Bordeaux waar hij zijn vrouw leerde kennen. Hij geeft regelmatig lezingen over zijn werk.

Waarschijnlijk ook in Eindhoven in het voorjaar van 2022. Hij doet dit samen met een muzikant; tenslotte speelt muziek in dit werkt een grote rol. Zo is de 'Javaanse Suite' in de uitvoering van Esther Budiardjo te horen via [YouTube](#). Het deel 'De Tuinen van Buitenzorg' in 1935 gespeeld door Godowsky zelf staat [hier](#).

Belangstellenden die informatie over de lezing willen hebben, kunnen mij hierover [mailen](#).

Figuur 10
De componist/pianist
Godowsky tijdens zijn tournee
door het Verre Oosten in 1923

Bronnen

Figuur 1

Uitgeverij Atlas Contact

Figuur 2, 4, 5

Wikipedia (figuur 2 aangepast door auteur)

Figuur 6

<https://leosmitfoundation.org/paul-seelig>

Figuur 3, 7, 8, 9

zijn gemaakt door de auteur met GensDataPro

Figuur 10

<https://interlude.hk/godowsky-java-suite/>

Dit is alweer het zesde artikel over mijn zoektocht naar het genealogische 'splintertje' om te bewijzen dat ikzelf en met mij nog honderden anderen, nazaten van het Riddergeslacht van Cronenburg uit Loenen a/d Vecht zijn.

Historisch wapenschild

In de afgelopen maanden ben ik erg druk bezig geweest met het samenstellen van alle documenten welke vereist zijn voor de aanvraag om het historische wapenschild van de Van Croonenburg's te mogen gebruiken. Behalve mijn eigen stamreeks (wat nodig is als aanvrager) moesten alle bronnen van de aangeleverde gegevens, maar ook alle URL's vermeld worden. Aangevuld met een afdruk van alle bijbehorende akten of documenten. Hiermee zou de Heraut Genealogie van het College van Heraldiek sneller de originele akten en informatie op het internet voor nader onderzoek kunnen vinden.

Ik kan U zeggen dat het samenstellen van deze aanvraag een hele kluit was.

Begin november heb ik het hele pakket eerst ter beoordeling naar de Heraut Genealogie verstuurd. Om de bijbehorende genealogische documenten, zoals doopakten, huwelijksakten en overlijdensakten uit de periode 1350 - 1500 te vinden is al een superopgave. Vaak zijn deze door

oorzaken als brand, oorlogen etc. verloren gegaan. Voor de aanvraag heb ik in plaats daarvan een soort van 'Circumstantial Evidence' document moeten schrijven op basis waarvan de Heraut moet gaan beoordelen of dat de door mij aangeleverde bewijsvoering en feitelijkheden, zeer geloofwaardig en aannemelijk blijken om goedkeuring van het College te verkrijgen om het historische wapenschild te mogen gebruiken. Daarna volgt stap twee. De definitieve aanvraag bij het College van Heraldiek.

Historisch wapenschild

Het is nu afwachten. Wel enorm spannend !

Naarmate je de genealogie van de Oirschotse tak De Croon / De Kroon of Van Cro(o)nenburg / Van Kro(o)nenburg in kaart probeert te brengen, stuit je hier ook weer op hetzelfde probleem: Wat zijn de bronnen, zodat je het na kunt trekken?

Ik probeer al enkele maanden het 'oudere' deel van deze Oirschotse genealogie te ontleden. Uitgangspunt was mijn

DNA match met Franciscus (Frans) De Croon (1944) uit Cuijk. Zijn oorspronkelijke 'roots' liggen namelijk in Oirschot. Mijn voorvaderen heten Van Cro(o)nenburg en ik ben ervan overtuigd dat de voorvaderen van Frans ook van Cro(o)nenburg's zijn. Zie hieronder nogmaals de stamreeks van Frans.

Stamreeks naamsvergelijking:

01. Ferdinand Wilhelmus Theodorus Petrus Kroon (1946)

02. Antonius Adrianus Jacobus Kroon (1913)
03. Wilhelmus Petrus Kroon (1884)
04. Petrus Antonius Kroon (1842)
05. Antonius Petrus Kroon (1798)
06. Petrus Johannes Croon(e) (1767)
07. Johannes Anthonij Croon (1739)
08. Antonij Cornelis de Croon (1696)
09. Cornelis Johannes Hendrik de Croon (Van Croonenburgh) (1659)
10. Johannes Henricus Justus van Croonenburgh (1636)
11. Henricus Justus van Croonenburgh (ca. 1600)
12. Justus Pauwels Justus van Croonenburgh (ca. 1565)
13. Pauwels Justus Michiel van Croonenburgh (ca. 1530)
14. Justus Michiel Peters van Cronenborch (ca. 1482)
15. Michiel Peters van Cronenborch (ca. 1460)
16. Peter Eustaessoen van Cronenborch (ca. 1430)

01. Franciscus De Croon (1944)

02. Marius Josephus De Croon (1905)
03. Gerardus De Croon (1862)
04. Hendrik De Croon (1811)
05. Jordanus De Croon (1772)
06. Jordanus De Croon (1746)
07. Jordanus De Croon (1716)
08. Jacobus De Croon (1677)
09. Theodorus Croonen (Van Croonenburgh) (1650)
10. Jacobus (Jacob Franken Croonenborgh) (1626)
11. Franco Croonen (ca. 1600)
12. Jordanus Croonen (ca. 1560)
13. Franck (Croonen; Jacobs; Willems; Potters) (ca. 1525)
14. Willem Jacobs (ca. 1480)

In de vorige uitgave van dit blad heb ik een namenoverzicht gegeven van het gezin van:

(11) **Franco Croonen** (*alias Francquo / Franconis / Franken van Croonenborch*) en **Gertrudis Jacobs Roelof Smetsers**.

Hun kinderen waren:

- **Jacobus Francquo (1626)**
- **Cornelius Francquo (1629)**
- **Adrianus Francquo (1632)**
- **Elisabetha Franciscus (1638)**
- **Margareta Franco (1640)**
- **Joannes (Franco?) (1644)**

Uit het vorige overzicht konden we vaststellen dat de familienaam Van Cro(o)nenburg (*inclusief Spellingvarianten*) nog diverse malen voorkomt: zie nu onderstaand de kinderen van Jacobus:

10 Vader Jacobus Francquo

Bij zijn doop: **Jacobus Francquo** (Oirschot 25-10-1626) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn huwelijk: **Jacobus van Croonenborch** (Oirschot 16-06-1647) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn overlijden: **Jacob Francken de Croon** (Oirschot 06-09-1676) (*Bron: RHCe*)

Hieronder de namen welke 'gebruikt' werden bij de kinderen van (10) Jacobus:

Kind 01.

Bij zijn doop: **Franco Jacobs** (Oirschot 02-02-1648) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn huwelijk: **Franco Jacobus de Croon** (Oirschot 29-02-1688) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn overlijden: (Onbekend)

De kinderen van 01. bleven allen de naam De Croon voeren. Pas later veranderde dat weer bij enkelen in De Kroon

Kind 02.

Bij zijn doop: **Theodorus van Croonenborch** (Oirschot 05-07-1650) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn huwelijk: **Dirk Jacob de Croon** (Oirschot 31-05-1676) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn overlijden: Dirck Jacob de Croon (Oirschot 21-05-1731) (*Bron: RHCe*)

De kinderen van 02. bleven allen de naam De Croon voeren.

Kind 03.

Bij haar doop: **Joanna Jacobs** (Oirschot 12-11-1652) (*Bron: RHCe*)

Bij haar huwelijk: **Jenneken Jacob F de Croon** (Oirschot 23-01-1678) (*Bron: RHCe*)

Bij haar overlijden: (Onbekend)

Joanna huwde haar neef. Zodoende kregen haar kinderen de naam van haar echtgenoot Jan Willem de Croon. Jan Willem was een zoon van Guielmus Joordens en Elisabetha Guielmus (van den Venne)

Kind 04.

Bij zijn doop: **Joannes van Croonenborch** (Oirschot 30-09-1654) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn huwelijk: **Jan Jacobs de Croon** (Oirschot 09-02-1682) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn overlijden: (Onbekend)

Kind 05.

Bij zijn doop: **Egidius van Croonenborch** (Oirschot 02-07-1656) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn huwelijk: **Egidius Jacobus de Croon** (Oirschot 04-03-1696) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn overlijden: (Onbekend)

Kind 06.

Bij zijn doop: **Henricus Jacobs** (Oirschot 23-09-1657) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn huwelijk: (Onbekend) (*Mogelijk gehuwd met Emerentia van Dijck*)

Bij zijn overlijden: (Onbekend)

Kind 07.

Bij haar doop: **Maria Croonen** (Oirschot 05-02-1660) (*Bron: RHCe*)

Bij haar huwelijk: (Onbekend)

Bij haar overlijden: (Onbekend)

Kind 08.

Bij zijn doop: **Jordanus Croonen** (Oirschot 23-04-1663) (*Bron: RHCe*)

Bij zijn huwelijk: (Onbekend)

Bij zijn overlijden: (Onbekend) (*Mogelijk overleden in Oost Indië; Bron: Piet de Kroon - Tilburg*)

Bij alle bovenstaande doopinschrijvingen werden de namen c.q. de patroniemen van de vader en moeder vermeld. Hieruit kon ik afleiden dat het hier telkens om dezelfde vader ging te weten: Jacobus. Hijzelf gebruikte bij zijn huwelijk ook zijn 'volledige' familienaam te weten: Van Croonenborch. Zo'n naam komt toch niet zomaar uit de lucht vallen? Toch!

Overtuiging

Deze bovenstaande serie van namen bevestigt nog steeds mijn sterke vermoeden en overtuiging dat de officiële familienaam van deze Oirschotse tak **Van Cro(o)nenburg** was. Maar dat dit circa 1650 definitief (in Oirschot) veran-

derde in De Croon. De naamswijziging bewijst mijns inziens tevens dat de naam De Croon een afkorting is van Van Cro(o)nenburg). (*Zegswijze: Hij is er een van de Croons of Croonen !*)

Een tweede overtuiging is dat deze Oirschotse tak ook een vertakking is van de Boxtelse tak welke een relationele lijn hadden met het Riddergeslacht uit Loenen a/d/Vecht.

Om deze overtuiging ook aannemelijk te maken zal ik hiervoor in de komende tijd weer veel onderzoek moeten doen en een 'Circumstantial Evidence' document moeten samenstellen om daarmee de genealogische connectie met Boxtel en Loenen a/d Vecht weer zeer geloofwaardig en aannemelijk te maken.

Jean Bastiaensen

Er bestaat reeds sinds enige tijd een onderzoek van de hand van de heer Jean Bastiaensen uit Kalmthout (BE). In een genealogisch artikel geeft de heer Bastiaensen een zeer geloofwaardige uitleg over een verbinding tussen het geslacht Francken uit Kalmthout (BE) en onze voorvaders in Oirschot. Ik geloof best dat die verbinding er bestaat. Echter ik ben ervan overtuigd dat de naam 'Croonen' of 'De Croon' niet zomaar een gekozen naam is en zo plots uit het 'niets' voortkomt. Het is toch aannemelijker dat deze familienaam werkelijk van de naam Van Croonenburg afgeleid is. Het is toch niet zo dat de naam DE CROON(EN) bestond en

er 'BURG' aan toegevoegd is. Dat lijkt mij eerlijk gezegd wel heel onlogisch. Tenzij een van jullie mij van het tegendeel kan overtuigen.

Die Richtigkeit nachstehenden Auszuges:

Trauschein

In der Verhandlung d.d. Borgentreich d. 16 October 1867 (Vol. III der Acten fol. 14d über die Aufgebote und Heirathen der Juden) haben der Kaufmann Simon Goldstein und die Wittwe Benjamin Gotthelf, Wilhelmine, geboren Ruthenberg, beide zu Borgholz wohnhaft und zur Religiöse gesellschaft der Juden gehörend, erklärt: sich fortan als ehelich mit einander verbunden betrachten zu wollen.

Eingetragen: Borgentreich, d. 16 October 1867
(gez.) Fuchsius (gez.) Rehorst
Kreisrichter Protokollführer

wird beglaubigt
Borgentreich, den 15. Mai 1895
Königlicher Amtsgericht
(gez.) Schwarze

*Die vorstehende Unterschrift des als Richter bei dem
Königlich Preußischen Amsttsgericht zu Borgentreich*

*angestellten Amtsgerichtsrichter Schwarze wird hierdurch
beglaubigt. Paderborn, den 14. Juni 1895,
der Landgerichtspräsident.
(gez.) Macco Hidemann*

Die Richtigkeit nachstehenden Auszuges:

Geburtsschein

Laut Verhandlung vom 28. December 1868 (vol. I Fol. 156 der Acten über die Gebürten unter den Juden) ist die Ehefrau des Kaufmanns Simon Goldstein, Mina, geboren Ruthenberg zu Borgholz, am 12. December 1868 morgens 3 Uhr (geschrieben: zwölften December eintausend achthundert acht und sechzig) von einem Kinde männlicher Geschlechts entbunden, welcher den Namen Max Simon erhalten hat.
Eingetragen, Borgentreich, 28. December 1868

Etc.

Sterbeurkunde

Natzungen, am 26. Mai 1880

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute,
der

Persönlichkeit nach bekannt
den Kaufmann Joseph Neustadt

wohnhaft zu Natzungen

und zeigte an, daß der Kaufmann Simon Goldstein

Ehemann der Wittwe Gotthelf zu Borgholz

sechszig und acht Jarhe¹ alt, jüdischer Religion,

wohnhaft zu Borgholz

geboren zu Borgholz

Sohn des Handelsmann Gosmann

Goldstein und dessen Ehefrau Lena

geboren Junkermann zu Borgholz,

zu Natzungen

am fünf und zwanzigsten Mai

des Jahres tausendacht hundert und achtzig

vormittags um sechs Uhr

verstorben sei.

Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben

Joseph Neustadt.

Der Standesbeamte Kempe

Daß vorstehender Auszug mit dem Sterbe=Haupt=register
des

Standesamtes zu Natzungen gleichlautend ist, wird hiermit
bestätigt.

Natzungen, am 9 ten Mai 1895.

*Die vorstehende Unterschrift des Königlichen Land-
Raths, Freiherr von Speigel zu Warburg beglaubigt.*

Minden, den 17. Juni 1895.

Der Regierungspresident

Zu Vertretung Lüpke.

Noot

¹ Ook de Standesbeamte maakt schrijffouten. Dit staat er
echt in de originele akte.

Bij de voorbereidingen van de Belgiëëdag die onze afdeling 14 mei 2021 gaat organiseren, zocht ik naar overzichten van belangrijke websites voor het stamboomonderzoek in België. Ik kwam terecht op een overzicht van de Belgische genealogische bronnen. Onder het opmerkelijke internet-adres www.uitdeoudekoektrommel.com. Wat nog veel opmerkelijker was is dat dit een heel fraai vormgegeven website is met buitengewoon veel links naar in dit geval de bronnen in België. De links werken niet alleen allemaal (voor zover ik ze bekeken heb althans), maar ze zijn ook voorzien van duidelijke toelichting van wat je er kunt verwachten.

Daarnaast bestrijkt de website een buitengewoon breed scala van onderwerpen die van belang zijn voor de stamboomonderzoeker. Zie het als een kleine encyclopedie voor de genealoog. De uitleg van het Bevolkingsregister en van de Persoonskaart is bijvoorbeeld zeer uitvoerig, inclusief lijsten van de vele gebruikte afkortingen.

De inhoud ziet er zeer gedegen uit, veel actuele onderwerpen. Het moet een enorm karwei zijn dit allemaal bij te houden. Alleen al er voor zorgen dat de links steeds blijven werken, moet een voortdurende forse klus zijn.

De maakster Tanja Enklaar heeft er ook haar eigen onderzoeksresultaten aan gekoppeld, gepresenteerd in het ge-

avanceerde genealogieprogramma Webtrees, stamboomprogramma en website tegelijk (zie de beschrijving in De Twee Kwartieren december 2020, nummer 4 pagina 23).

De website is professioneel gebouwd in Wordpress en naadloos en in de zelfde kleur en opmaak gekoppeld aan Webtrees.

Een absolute aanrader voor beginnende en gevorderde stamboomonderzoeker!

Het klinkt als leedvermaak, maar het feit dat bij het sluiten van een huwelijk beide ouders van de bruid en/of bruidegom reeds overleden zijn is over het algemeen goed nieuws voor de genealoog. Het betekent namelijk dat volgens de wet bij de huwelijksluiting de overlijdensbewijzen van de ouders én de grootouders moeten worden overlegd.

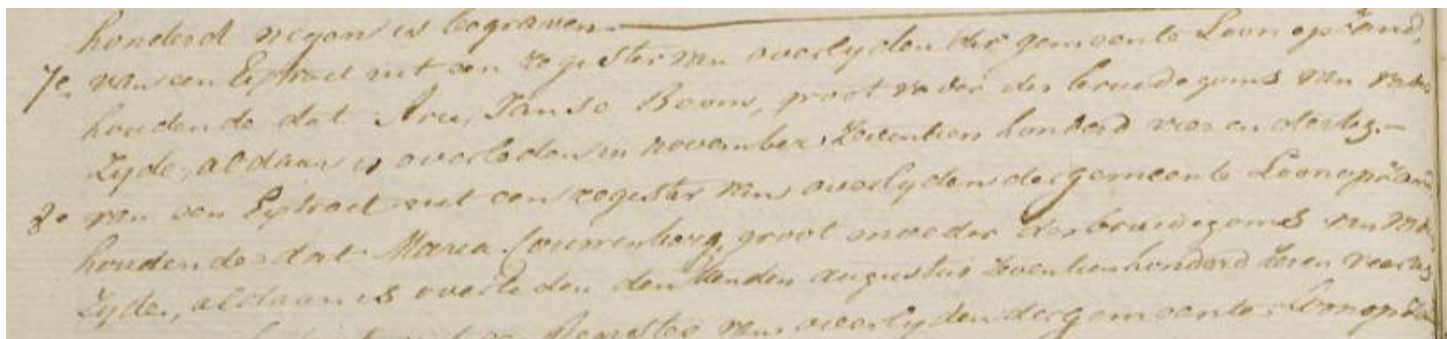
Zoals in het geval van Jan Gijsbert Boom uit Loon op Zand, die in Woensel op 26 april 1828 trouwt met Maria Catharina van de Water. De bewijzen van overlijden worden opgenomen in de huwelijksbijlagen, maar een ijverige ambtenaar van de Burgerlijke Stand neemt de gegevens ook op in de huwelijksakte zelf.

Joannes Boom is bouwmaneknegt, drie en dertig jaren en wonende te Woensel. Volgens zijn huwelijksakte is hij gedoopt te Loon op Zand op 27 juni 1794. Zijn ouders zijn Gijsbertus (Boom) en Cornelia Oerlemans. De akte vermeldt dat uit een extract van het Register der Lijken van de Gemeente Loon op Zand dat Gijsbert Boom, vader van de bruidegom, aldaar op 20 oktober 1808 is begraven. Uit een gelijk extract blijkt dat de moeder van de bruidegom, Cornelia Oerlemans, op 14 februari 1809 is begraven. De huwelijksakte vervolgt met de overlijdensgegevens van de grootouders van bruid en bruidegom: Arie Janse Boom, grootvader van de bruidegom, is te Loon op Zand overleden in november 1734,

en Maria Couwenberg, grootmoeder des bruidegoms van vaders zijde is overleden op 17 augustus 1746. En dan volgen nog de overlijdensdata van de grootvader en grootmoeder van moeders zijde.

De overlijdensdata van het echtpaar Boom-Couwenberg doen enige twijfel ontstaan. Als grootvader Arie overleden is in 1734 moet vader Gijsbert geboren zijn vóór dat jaar, en dan was hij, toen zijn zoon Joannes geboren werd dus ten minste zestig jaar oud. Niet geheel ondenkbaar, maar toch opvallend. Nog opvallender is dat er geen echtpaar Adriaen Boom-Couwenberg in Loon op Zand voorkomt. Wel een Joannes Antonisse Boom, die op 21 juni 1723 voor de pastoor trouwt met Maria Adriaanse Couwenberg. Er is wél een Arie Janse Boom begraven te Loon op Zand op 1 november 1734. Hij is huisvader, en laat kinderen na. En Marie Couwenbergh (laat kinderen na) is begraven te Loon op Zand op 10 (en niet 17) augustus 1746. Er is dus reden genoeg om te twifelen aan de juistheid van de informatie in de huwelijksbijlagen.

Gijsbertus Boom trouwt voor de pastoor in Loon op Zand op 28 juli 1793 met Cornelia Jan Oerlemans. Uit dit huwelijk worden tussen 1794 en 1805 acht kinderen gedoopt. Volgens zijn overlijdensaantekening in Loon op Zand is hij overleden op 24 oktober 1808. Hij is 55 jaar, woont aan den Heijkant en heeft 6 kinders uit een huwelijk (twee kinderen zijn waar-

*aantekening van de overlijdensbewijzen van de valse grootouders van Joannes Boom in de
huwelijksakte van 26 april 1828)*

schijnlijk al overleden). Hij moet geboren zijn rond 1755, en dus is het onmogelijk dat zijn ouders in 1734 en 1746 zouden zijn overleden! Om zijn afstamming vast te stellen kijken we naar de getuigen bij de dopen van zijn acht kinderen. De oogst is mager, maar bij twee kinderen treden Walterus Boom en Joanna Boom op als getuigen. Doopgetuigen zijn in de regel naaste familieleden: we vinden één Walterus Boom, die op 15 mei 1757 wordt gedoopt als zoon van Joannes Boom en Maria van Laarhoven. Volgens hun huwelijksakte voor de schepenen in 1749 is Jan Antonisse Boom weduwnaar van Maria Couwenberg. Wouter is het jongste kind van het echtpaar Boom-van Laarhoven: hun andere kinderen zijn Antonia, Joanna (waarschijnlijk de andere doopgetuige) en... Gijsbert, gedoopt op 25 mei 1754. Hij is dus geen 53, maar 54

jaar oud als hij in 1808 overlijdt. En daarmee staat vast dat de grootouders die genoemd worden in de huwelijksakte van zijn zoon niet correct zijn. Een ingewikkelde fout, maar toch geattrapeerd.

Hoe kan deze fout zijn gemaakt? Ambtenaren van de Burgerlijke Stand moesten het in de negentiende eeuw vooral doen met de informatie die de comparanten (in dit geval bruid en bruidegom) hen verstrekten. Mogelijk heeft Joannes Boom de ambtenaar in Woensel voorzien van foute of onvolledige informatie: dat zijn grootvader Jan heette, en zijn grootmoeder Maria. De ambtenaar in Loon in op Zand, die op verzoek van zijn Woenselse collega met die informatie is gaan zoeken in de registers, is op een dwaalspoor gezet en kwam

uit bij Arie Jan Boom en Maria Couwenberg. Omdat de informatie uit de begraafregisters zeer summier is heeft hij deze twee personen ten onrechte aan elkaar gekoppeld, en de foutieve informatie teruggestuurd naar Woensel, waar deze voor waarheid in de huwelijksakte werd opgenomen. Het is onwaarschijnlijk dat Joannes Boom wist dat zijn grootmoeder Van Laarhoven heette, dus hij kon de fout ook niet herstellen. Zijn beide ouders waren overleden, dus hij heeft waarschijnlijk alleen zijn vage herinneringen als houvast gehad. Zijn echte grootvader, Jan Antonisse Boom, overleed te Loon op Zand op 7 april 1774, dus lang voor zijn geboorte, evenals zijn grootmoeder Maria van Laarhoven, die overleed op 17 juni 1788. Jan heeft zijn grootouders nooit gekend. Zijn beide ouders stierven toen hij 14 was, en misschien had hij niet veel contact meer met zijn Loonse familieleden.

De moraal van het verhaal: het is prachtig als de grootouders in de huwelijksakte of huwelijksbijlagen worden vermeld, maar deze informatie is altijd verdacht, en dient dus aan de hand van de originele akten te worden geverifieerd. Want hoe overtuigend een akte van de Burgerlijke Stand er ook uitziet: in de eerste decennia van de negentiende eeuw moesten ambtenaren het vooral doen met onvolledige en zeker niet systematisch geregistreerde informatie. Maar dat is juist wat stamboomonderzoek zo spannend maakt!

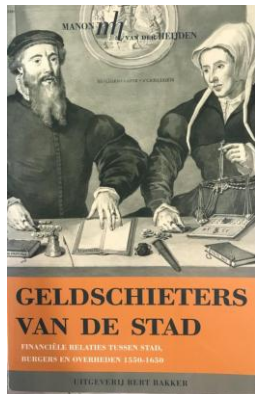
Geldschieters van de stad

Financiële relatie tussen stad, burgers en overheden 1550-1650

Auteur: Manon van der Heijden

Cat.nr: 11-HDN

Hoe kwamen steden in die tijd aan geld? Naast accijnzen waren er weinig andere mogelijkheden dan leningen van burgers. Dat bracht risico's met zich mee voor zowel de steden als de burgers van de stad.

In de 15de en de 16de eeuw stapelden de schulden zich zo op, dat sommige steden op de rand van het faillissement verkeerden. Schuldeisers van buiten mochten de burgers van de stad laten gijzelen om zo hun geld te krijgen. Door de gijzelingen van de kooplieden werd de handelspositie van de stad bedreigd. In de Gouden Eeuw keerde het tij. Door de

bloeiende economie waren de steden beter in staat om hun schulden te betalen en steeg hun kredietwaardigheid. Naast machtige bestuurders en rijke kooplieden werden ook

minder rijke ongehuwde vrouwen, bedienden en arbeiders geldschieters van de stad. In dit boek worden de financiële relaties tussen stad, burgers en overheden in de 16de en 17de eeuw boeiend beschreven.

Uitgave 2005 - 328 bladzijden

18 eeuwen meten en wegen in de Lage Landen

Auteur: G.J.C. Nipper

Cat.nr: 11-NPR

Een meter is honderd centimeter, een kilo duizend gram. Deze voor ons zo vanzelfsprekende waarden kennen een lange historie. In dit boek wordt de geschiedenis van 18

eeuwen meten en wegen in de Lage Landen beschreven. Vanaf het begin van onze jaartelling tot aan het jaar 1820, toen Nederland het metrieke stelsel invoerde en landelijke ijkorganisatie in het leven werd geroepen. In 1809 zond de minister van Binnenlandse Zaken de plaatselijke overheden een enquête over de ijk van maten en

gewichten en het toezicht hierop. Jaren geleden kwamen de resultaten van dit onderzoek weer boven water in het Rijksarchief. Deze ontdekking vormde de aanleiding voor het schrijven van dit boek. De auteur vulde de gevonden gegevens aan met informatie uit het Museum IJkwezen te Delft. Zo blijft de inhoud van dit boek niet beperkt tot de stand van zaken aan het begin van de 19de eeuw, maar komt bijvoorbeeld ook het Romeinse stelsel aan de orde. Naast een blik in de antieke wereld en de middeleeuwen geeft het boek vooral inzicht in de ontwikkelingen per provincie. Daarbij passeren natuurlijk ook de gilden en de waag, die bij de ijkwerkzaamheden een belangrijke rol speelden, de revue.

Uitgave 2004 - 376 bladzijden

Samenwerking en Confrontatie

De Frans-Nederlandse militaire betrekkingen, voornamelijk in de Franse tijd

Auteur: Gérard A. Geerts

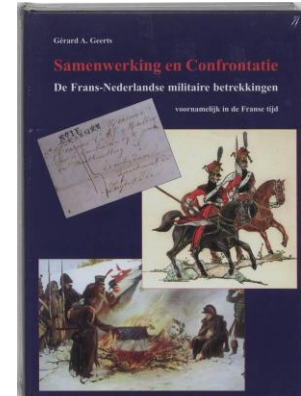
Cat.nr: 11-GS

In het boek wordt een lange periode beschreven, waarin Frankrijk bijna steeds een belangrijke rol heeft gespeeld, nu eens als bondgenoot, dan weer als tegenstander. De eerste contacten dateren uit 1578 tijdens de zoektocht naar een landheer voor de opstandige gebieden tegen Spanje. De

periode 1795-1815 vormt in feite de kern van dit boek. Na de Bataafse Republiek (1795-1806), het Koninkrijk Holland onder Lodewijk Napoléon (1806-1810), wordt het land ten slotte ingelijfd bij het Franse Keizerrijk (1810-1813). De jaren 1810-1813 brengen het Nederlandse volk de grootste verliezen aan mensenlevens uit zijn kleurrijke militaire geschiedenis. Door o.a.

de 'bezetting', de inlijving, de invoering van de dienstplicht, de algehele verarming en de enorme verliezen aan mensenlevens wordt de kiem gelegd voor de komende onafhankelijkheidsstrijd. De 'Franse Tijd' wordt in dit boek in grote lijnen beschreven. De Hollanders kwamen einde 1813 in opstand tegen de Keizer. Deze opstand werd een groot succes. Op het slagveld van Waterloo stonden beide legers voor het laatst lijnrecht tegenover elkaar. Na Waterloo brak de dag aan voor het jonge Koninkrijk der Nederlanden, onder Koning Willem I. Dit verenigde koninkrijk omvatte de vroegere Oostenrijkse Nederlanden (België), Luxemburg en Nederland. De Franse gewapende interventie in 1832 maakte hier voorgoed een eind aan.

Uitgave 2002 - 231 bladzijden

Het spoor bijster

Hebt u een vraag waar u geen antwoord op weet, loopt u in uw onderzoek vast en weet u niet hoe u verder moet, kortom: bent u het spoor bijster, stuur dan een mailtje naar:

redactie-kpl@ngv.nl

We zullen op zoek gaan naar de juiste kennis en deskundigheid om uw mail van een antwoord te voorzien, onder voorwaarde dat we vraag en antwoord mogen publiceren in De Twee Kwartieren. En komen we er zelf niet uit, dan publiceren we uw vraag in de hoop dat een van onze lezers u op weg kan helpen met het antwoord.

We ontvingen de volgende vraag van Frans van Heijningen.

Hij had een interessant document van een voorouder. In Duits 19e-eeuws schrift dat hij niet kon ontcijferen.

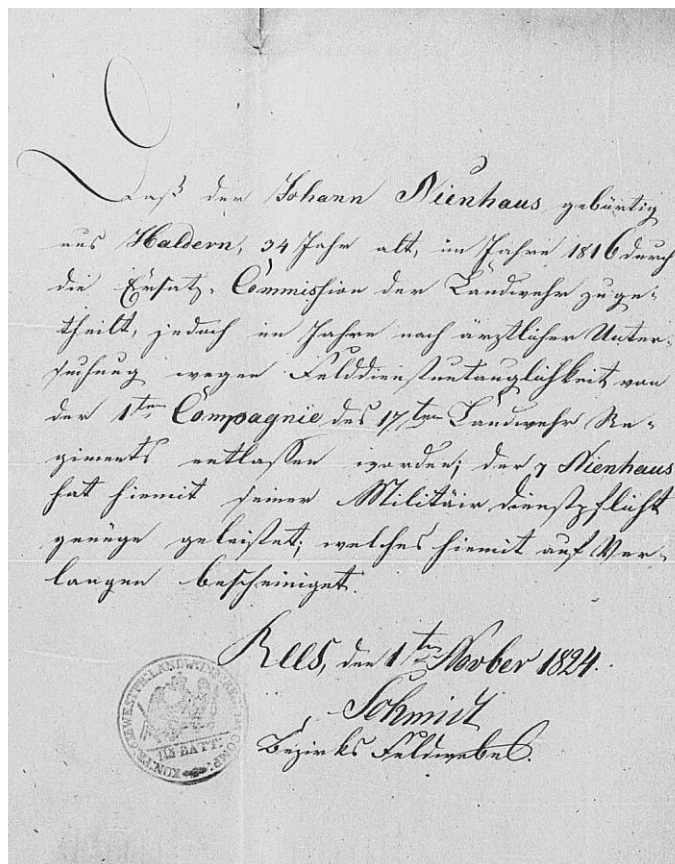
Ook voor ons viel het echt niet mee, maar het lukte:

Dass dem Johann Nienhaus gebürtig aus Haldern, 34 Jahre alt, im Jahren 1816 durch den Ersatz-Commission der Landwehr zuge-theilt, jedoch im Jahren nach ämtlichen Unter-suchung wegen Felddienstuntauglichkeit nun den 1sten Compagnie der 17ten Landwehr Re-giment entlassen worden; der J. Nienhaus hat hiemit seiner Militäir Dienstpflicht genugn geleistet, welches hiemit auf Ver-langen bescheiniget

Rees, den 1ste November 1824

Schmit

Bezirks Feldwebel

Publiceren in De Twee Kwartieren

Een van de slogans van de NGV is "Ontdek je eigen verhaal. En dat is wat wij genealogen doen, het verhaal ontdekken van onze ouders en voorouders.

In ons blad kunt u dat eigen verhaal kwijt. En dat kunnen hele verschillende verhalen zijn. De mooie, spannende verhalen over het voorgeslacht, de familie verhalen die toch vaak niet helemaal waar waren, de drama's in de familie, de helden en de criminelen, de goede tijden van vrede en voorspoed en de zware tijden van oorlog en rampen.

Dat kunnen ook verslagen zijn van hoe u hoge hordes moest overwinnen om verder te komen, van de verre reizen naar de plaats waar de voorouders vandaan kwamen die ooit naar ons land immigrerden. Het kunnen tips zijn voor de medegenealogen om nieuwe bronnen aan te boren, om de weg te vinden in speciale archieven.

Ook u hebt een verhaal, waarschijnlijk zelfs vele verhalen, die de moeite waard zijn om te publiceren.

Waar moet een artikel aan voldoen?

Er moet een duidelijk verband zijn met de genealogie, het gaat over uw voorgeslacht of over de zoek- en verslagsmethoden hoe we onze mooie hobby bedrijven. Uw artikel kan over onze regio gaan maar ook over ver daar buiten, want onze leden of hun voorouders komen vaak zelf uit uit een andere streek, of uit een ander land of continent. Het artikel beschrijft vooral de personen uit uw voorge-

slacht maar u kunt dat ook aanvullen met de leefomstandigheden in brede zin.

Uw artikel is nieuw en nog niet eerder gepubliceerd.

Uiteraard helpt de redactie u om uw artikel zo nodig te verbeteren of aan te passen. In het algemeen plaatsen we de artikelen ongewijzigd en wijzigingen gaan in overleg met de auteur.

Hoe levert u het artikel aan?

De meesten van onze schrijvers maken prachtige Worddocumenten. Dat mag, maar het is echt niet nodig. De Twee Kwartieren wordt vormgegeven met het Desktop Publishing pakket Scribus. Uw kopij wordt zonder opmaak overgezet. Dus elk tekstformaat is goed. Noten **niet** linken in de tekst. De afbeeldingen mag u in de tekst plaatsen, maar om scherpe afbeeldingen te krijgen in het tijdschrift ontvangen we de afbeeldingen ook graag afzonderlijk, bij voorkeur in **png-formaat**. Vooral jpg en jpeg geeft veel verlies van scherpte. Hoe hoger **de resolutie** van de afbeelding, hoe beter. Uiteraard dient de afbeelding vrij van rechten te zijn.

Auteurskopie

Uw verhaal bereikt onze 250 lezers en u ontvangt van ons als auteur een PDF van uw artikel met een omslag van De Twee Kwartieren met daarop een afbeelding uit uw artikel.

Deze PDF kunt u geheel naar eigen inzicht printen, laten drukken of digitaal verzenden naar familie en vrienden.

Mutaties ledenlijst

Co van het Groenewoud

Per 1 oktober 2021 had de NGV 5620 leden en 490 bijkomende leden, waarvan voor de afdeling Kempen- en Peelland 221 leden en 18 bijkomende leden. Voor correspondentie aan de NGV gebruikt u het postadres: NGV, postbus 50, 3980 CB Bunnik onder vermelding van uw lidmaatschapsnummer.

Digitaal zoeken in en om onze regio

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven:

<https://www.rhc-eindhoven.nl>

Brabants Historisch Informatie Centrum (Den Bosch)

<https://www.bhic.nl/>

Regionaal Archief Tilburg

<https://www.regionaalarchieftilburg.nl/>

West-Brabants Archief

<https://westbrabantsarchief.nl/>

Stadsarchief Breda

<https://stadsarchief.breda.nl/>

Erfgoed 's-Hertogenbosch

<https://www.erfgoedshertogenbosch.nl>

Erfgoedhuis Weert

<https://www.erfgoedhuisweert.nl>

Regionaal Historisch Centrum Limburg

<https://www.rhcl.nl/nl>

Bestuur van de afdeling Kempen- en Peelland

Kontakt: secretaris-kpl@ngv.nl

Wamberg 48, 5653 KV Eindhoven

Anton Neggers	voorzitter	e-mailadres
Martien van de Donk	penningmeester	e-mailadres
Dik Jager	secretaris	e-mailadres
Ria van Dingenen	ze secretaris	e-mailadres
Peter Roosenboom	public relations	e-mailadres
Co van het Groenewoud	ledenadministratie	e-mailadres
Carola van Balkom	public relations	e-mailadres

Website NGV:

<https://ngv.nl/>

Website NGV-KPL:

<https://ngv-afdelingen.nl/kpl>

Facebookpagina Kempen- en Peelland:

[link](#)

Youtubekanaal DeTweeKwartieren:

[link](#)

Scanbeheer: Astrid Magielse-Dix:

[e-mailadres](#)

Voor ondersteuning en advies

Voor hulp bij uw genealogieprogramma:

GensDataPro	André Van Damme	e-mailadres
GensDataPro	Wim van Stek	e-mailadres
Aldfaer	Johan van Hassel	e-mailadres
PRO-GEN	Ben Bal	e-mailadres
GRAMPS	Peter Roosenboom	e-mailadres
Webtrees	PeterRoosenboom	e-mailadres